УЛ. ФРУНЗЭ 10 ИН. ТУТ
СОВ. СТРОИТ. И ПРАВДА

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 9 (5683) | 11 студзеня 1937 г., панядзелак | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

У СНК САЮЗА ССР і ЦК ВКП(б).
Аб павышэнні заработнай платы педагагічнаму персаналу тэхнікумаў, рабфакаў, школ для дарослых і дзіцячых дамоў.
Пастанова бюро ЦК КП(б)Б. Аб ходзе выканання Чашніцкім раёнам пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 19/XII-35 г. аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў і аб уздыме сельскай гаспадаркі нячорназемнай паласы.
Дэкада грузінскага мастацтва ў Маскве.
Дадзім 2.000 прапаноў у вынаходніцкі фонд XX гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі (зварот усебеларускай нарады вынаходцаў і рацыяналізатараў).
Сустрэча трактарыстак з рабочымі-стаханаўцамі.

За граніцай:
Нота іспанскага ўрада Англіі. — Непакой ва Францыі і Англіі з повадуправнікнення Германіі ў Іспанскае Марока. — У Італіі нарастае рух супроць інтэрвенцыі. — Суд над камандзірамі пірацкага судна. — Хваля забастовак у ЗША.
Артыкулы:
Партработнікі. — Страта большэвіцкай пільнасці.
Ю. Дворкіна. — Ліон Фейхтвангер.
Кейлін. — Выканаць будаўнічую праграму 1937 года.
С. Сямашка. — Рыхтаваць каня.
А. Лось. — Планіроўка калгасных цэнтраў.

У СНК САЮЗА ССР і ЦК ВКП(б)

Аб павышэнні заработнай платы педагагічнаму персаналу тэхнікумаў, рабфакаў, школ для дарослых і дзіцячых дамоў

Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) пастанавілі:

I

1. Павысіць з 1 лютага 1937 года заработную плату выкладчыкам, дырэктарам і загадчыкам вучэбнай часткі тэхнікумаў (апрача педагагічных тэхнікумаў, у якіх заработная плата павышана пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 9 красавіка 1936 года), сярэдніх медыцынскіх і праваых школ, мастацкіх, музычных, тэатральных і хорэаграфічных школ і рабфакаў, устанавіўшы для іх наступныя стаўкі заработнай платы ў месяц (у рублях):

Катэгорыя работнікаў	У гарадах і рабочых пасёлках. Са стажам педагагічнай работы: Менш 5 год.	Ад 5 год да 10 год.	Звыш 10 год.	У сельскіх мясцовасцях. Менш 5 год.	Ад 5 год да 10 год.	Звыш 10 год.
а) Выкладчыкі роднай мовы, літаратуры, матэматыкі, фізікі, хіміі, геаграфіі, гісторыі, прыродазнаўства, замежных моў, а таксама спецыяльных прадметаў у адпаведных тэхнікумах, школах, вучылішчах і рабфаках:						
I. разрад—маючыя вышэйшую асвету.	340	380	405	310	350	380
II. разрад — не маючыя закончанай вышэйшай асветы	295	325	350	275	305	325
б) Выкладчыкі чарчэння, працы, фізкультуры і ваеннай справы:						
I. разрад—маючыя вышэйшую асвету.	275	305	330	245	275	295
II. разрад — не маючыя закончанай вышэйшай асветы.	240	260	280	220	240	260

Катэгорыя работнікаў	У навучальных установах з лікам вучняў: Да 300 чал.	Звыш 300 чал.
в) Дырэктары указаных у пункце «а» навучальных устаноў:		
I разрад — маючыя вышэйшую асвету	475	570
II разрад — не маючыя закончанай вышэйшай асветы	310	360

Катэгорыя работнікаў	У навучальных установах з лікам вучняў: Да 300 чал.	Звыш 300 чал.
г) Загадчыкі навучальнай часткі ва ўказаных у пункце «а» навучальных установах:		
I. разрад — маючыя вышэйшую асвету	335	430
II. разрад—не маючыя закончанай вышэйшай асветы	260	330

2. Устанавіць стаўкі заработнай платы для выкладчыкаў, якія маюць толькі сярэднюю асвету, на 10 проц. ніжэй ставак выкладчыкаў, якія не маюць закончанай вышэйшай асветы (II разрада).

3. Устаноўленыя вышэй стаўкі заработнай платы выкладчыкам указаных у арт I навучальных устаноў выплачваюцца за тры гадзіны выкладчыцкай работы у дзень.

У школах музычных, мастацкіх, тэатральных і хорэаграфічных за індывідуальна-групавое абучэнне і ў тэхнікумах фізкультуры за практычныя работы ўстаноўленыя вышэй стаўкі выплачваюцца за 4 гадзіны работы ў дзень.

4. Пашырыць на выкладчыкаў, дырэктароў і загадчыкаў навучальнай часткі тэхнікумаў, сярэдніх медыцынскіх і праваых школ, мастацкіх, музычных тэатральных і хорэаграфічных школ і рабфакаў адпаведна арт. арт. 3, 5, 6, 10 і 11 пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б) ад 9 красавіка 1936 года «Аб павышэнні заработнай платы настаўнікам і іншым школьным работнікам».

II

1. Павысіць з 1 лютага 1937 года заработную плату настаўнікам школ для непісьменных і малапісьменных, настаўнікам і дырэктарам школ павышанага тыпу для дарослых, устанавіўшы для іх наступныя стаўкі заработнай платы ў месяц (у рублях):

Катэгорыя работнікаў	У гарадах і рабочых пасёлках. Са стажам педагагічнай работы: Менш 5 год.	Ад 5 год да 10 год.	Звыш 10 год.	У сельскіх мясцовасцях. Менш 5 год.	Ад 5 год да 10 год.	Звыш 10 год.
а) Настаўнікі школ для непісьменных і малапісьменных:						
I. разрад — маючыя сярэднюю педагагічную асвету.	230	255	280	205	230	255
II. разрад — маючыя агульную сярэднюю асвету.	205	220	240	185	200	215
б) Настаўнікі I, II і III класаў школ павышанага тыпу для дарослых (адпавядаючых V—VII класам няпоўнай сярэдняй і сярэдняй школы для дзяцей)						
I разрад—маючыя вышэйшую асвету.	280	315	340	255	290	315
II разрад—скончыўшыя двухгадовыя настаўніцкія інстытуты.	255	280	305	230	255	270
в) Настаўнікі IV, V і VI класаў школ павышанага тыпу для дарослых (адпавядаючых VIII—X класам сярэдняй школы для дзяцей):						
I. разрад—маючыя вышэйшую асвету.	305	340	360	275	315	340
II. разрад — не маючыя вышэйшай закончанай асветы.	265	290	315	245	270	290

Катэгорыя работнікаў	У школах з лікам вучняў: Да 90 чал. са стажам: Да 5 год	Ад 5 год да 10 г.	Звыш 10 г.	Ад 90 чал. да 150 чал. са стажам: Да 5 год	Ад 5 год да 10 г.	Звыш 10 г.	Звыш 150 чал. са стажам: Да 5 год	Ад 5 год да 10 г.	Звыш 10 г.
г) Дырэктары школ павышанага тыпу для дарослых:									
У гарадах і рабочых пасёлках	290	315	340	300	325	350	325	350	380
У сельскіх мясцовасцях	245	270	300	260	290	315	290	320	340

2. Для дырэктароў школ павышанага тыпу для дарослых з лікам вучняў да 150 устаноўленыя ў пункце «г» арт. 1 месячныя стаўкі заработнай платы ўключаюць аплату 2 гадзін абавязковай штодзённай выкладчыцкай работы.

3. Настаўнікам школ для непісьменных і малапісьменных, якія адначасова з'яўляюцца загадчыкамі гэтых школ, дадаткова выплачваецца за загадванне:

У школах з лікам вучняў да 50 — 30 руб. у месяц,

У школах з лікам вучняў да 100 — 40 руб. у месяц.

У школах з лікам вучняў звыш 100 — 50 руб. у месяц.

Загадчыкі школ з лікам вучняў звыш 250 вызваляюцца ад выкладчыцкай работы і аплачваюцца па стаўцы настаўніка адпаведнага разраду з надбаўкай у 50 рублёў у месяц.

4. Устаноўленыя вышэй стаўкі заработнай платы выплачваюцца настаўнікам школ для непісьменных і малапісьменных за 4 гадзіны штодзенных фактычна праведзеных вучэбных заняткаў, а настаўнікам школ павышанага тыпу для дарослых — за тры гадзіны штодзенных фактычна праведзеных вучэбных заняткаў.

Дадатковыя гадзіны выкладчыцкай работы аплачваюцца дадаткова адпаведна атрымліваемай стаўкі.

5. Пашырыць на настаўнікаў школ для непісьменных і малапісьменных, настаўнікаў і дырэктароў школ павышанага тыпу для дарослых адпаведна арт. арт. 2, 3, 9, 10 і 11, а для настаўнікаў школ павышанага тыпу для дарослых — таксама арт. 5 пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б) ад 9 красавіка 1936 года «Аб павышэнні заработнай платы настаўнікам і іншым школьным работнікам».

III

1. Павысіць з 1 лютага 1937 года заработную плату выхавацелям і іншым работнікам дзіцячых дамоў і прыёмнікаў-размеркавальнікаў, устанавіўшы для іх наступныя стаўкі заработнай платы ў месяц (у рублях):

Катэгорыя работнікаў	У гарадах і рабочых пасёлках. Са стажам: Менш 5 год	Ад 5 год да 10 год	Звыш 10 год	У сельскіх мясцовасцях. Са стажам: Менш 5 год	Ад 5 год да 10 год	Звыш 10 год
а) Выхавацелі і інструктары па працы ў дзіцячых дамах:						
I разрад — маючыя сярэднюю педагагічную асвету	230	255	280	205	230	255
II разрад — маючыя агульную сярэднюю асвету	205	220	240	185	200	215

Катэгорыя работнікаў	Са стажам: Менш 5 год	Ад 5 год да 10 год	Звыш 10 год
б) Загадчыкі дзіцячых дамоў і прыёмнікаў-размеркавальнікаў:			
З лікам дзяцей да 100	320	350	380
З лікам дзяцей ад 100 да 150	330	360	390
З лікам дзяцей звыш 150	360	390	420

2. Устанавіць для выхавацеляў і інструктараў па працы дзіцячых дамоў, якія не маюць закончанай сярэдняй асветы, стаўкі заработнай платы на 10 проц. ніжэй ставак выхавацеляў і інструктараў, якія маюць агульную сярэднюю асвету (II разрада), а для выхавацеляў і інструктараў па працы, якія маюць вышэйшую педагагічную асвету, стаўкі заработнай платы на 10 проц. вышэй ставак выхавацеляў і інструктараў, якія маюць сярэднюю педагагічную асвету (I разрада).

3. Устанавіць для загадчыкаў навучальна-выхаваўчай часткі дзіцячых дамоў стаўкі заработнай платы на 20 проц. ніжэй ставак загадчыкаў гэтых дамоў.

4. Устаноўленыя вышэй стаўкі заработнай платы выплачваюцца выхавацелям дзіцячых дамоў за 5 гадзін выхаваўчай работы ў дзень, а інструктарам па працы —за 4 гадзіны работы ў дзень.

Дадатковыя гадзіны работы аплачваюцца дадаткова адпаведна атрымліваемай стаўкі.

5. Стаўкі заработнай платы выхавацеляў і інструктараў па працы дзіцячых дамоў з асобым рэжымам (для разумова адсталых дзяцей, глуханямых, сляпых і інш.) і выхавацеляў прыёмнікаў-размеркавальнікаў устанавіць на 25 проц. вышэй ставак заработнай платы для работнікаў дзіцячых дамоў нармальнага тыпу.

6. Устанавіць, што загадчыкі дзіцячых дамоў і загадчыкі навучальна-выхаваўчай часткі дзіцячых дамоў могуць весці выкладчыцкую работу ці работу інструктараў па працы ў школах пры дзіцячых дамах толькі пры ўмове наяўнасці ў іх педагагічнай падрыхтоўкі і прытым не звыш 2 гадзін у дзень.

Гэта работа аплачваецца дадаткова з разліку стаўкі настаўніка ці інструктара па працы.

7. Пашырыць на ўказаных вышэй работнікаў дзіцячых дамоў і прыёмнікаў-размеркавальнікаў адпаведна арт. арт. 3, 10 і 11 пастановы СНК Саюза ССР і ЦК ВКП(б) ад 9 красавіка 1936 года «Аб павышэнні заработнай платы настаўнікам і іншым школьным работнікам».

Трактарысткі-тысячніцы — удзельніцы ўсебеларускай нарады жанчын-трактарыстак, механікаў і брыгадзіраў. НА ЗДЫМКУ: група трактарыстак, выпрацаваўшых на трактар звыш 1.000 гектараў. У першым радзе (злева направа): тт. Рачок і Наркевіч (Капыльская МТС); у другім радзе стаяць (злева направа): тт. Зіна Кашуба (Слуцкая МТС), Шэвелева (Церахаўская МТС) і Палавінчанка (Чырвонапольская МТС).
Фота Я. Салавейчыка.

СУСТРЭЧА ТРАКТАРЫСТАК З РАБОЧЫМІ-СТАХАНАЎЦАМІ

Пасля ўсебеларускай нарады трактарысткі-стаханаўкі пазнаёміліся з чырвонай сталіцай ордэнаноснай Совецкай Беларусі. 9 студзеня яны наведалі Палац піянераў і акцябрат імя Гікало, Дом Чырвонай Арміі і т. д. Маладыя трактарысткі захапляліся прыгожасцю і багаццем Палаца для шчаслівых дзяцей нашай багатай і шчаслівай краіны. Новае будаўніцтва ў Менску зрабіла на іх вялікае ўражанне.

Вечарам трактарысткі групамі ездзілі на экскурсію на буйнейшыя прадпрыемствы Менска. На заводзе імя Варашылава стаханаўцы і ўсе рабочыя сустрэлі іх з аркестрам. 130 трактарыстак абыйшлі ўсе цэхі завода, пазнаёміліся з працэсам работы. Пасля экскурсіі рабочыя стаханаўцы запрасілі трактарыстак у сваю сталоўку. Тут яны падзяліліся сваімі поспехамі ў рабоне.

На фабрыцы «Комунарка» таксама адбылася радасная сустрэча трактарыстак з рабочымі стаханаўцамі. На вечары выступала знатная трактарыстка БССР **Зоня Рачок.** Яна перадала свой вопыт работы і прасіла рабочых прыехаць паглядзець на новыя калгасныя палі і работу іх трактароў. Рабочыя паказалі трактарысткам сваю самадзейнасць. Харавы гурток спяваў калектыўныя песні, граў аркестр, выступаў балетны гурток. Доўга запоўнач цягнуўся вечар радасці і весялосці. Доўга гучэлі апладысменты ў гонар правадыра, любімага і роднага бацькі таварыша **Сталіна.**

Учора і сёння ўдзельнікі нарады раз'язджаюцца ў свае калгасы.

ЭКСКУРСІЯ ТРАКТАРЫСТАК У ДОМ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

9 студзеня дэлегаткі першай усебеларускай нарады жанчын-трактарыстак наведалі прыгажэйшы будынак сталіцы БССР — Дом Чырвонай Арміі. Пасля агляду Дома, які зрабіў на іх выключнае ўражанне, для трактарыстак была паказана славутая кінокарціна «Мы з Кранштата».

Таксама 9 студзеня трактарысткі наведалі Палац піянераў і акцябрат імя Гікало.

ДЭКАДА ГРУЗІНСКАГА МАСТАЦТВА Ў МАСКВЕ

На спектаклі „Абесалом і Этэры“ прысутнічалі таварыш СТАЛІН, кіраўнікі партыі і ўрада

Дэкада грузінскага мастацтва ў Маскве праходзіць з вялікім і нязменным поспехам. Тбіліскі Дзяржаўны тэатр оперы і балета з яго выдатным акторскім складам, з яго бліскучымі хорам, балетам і аркестрам паспелі ўжо заваяваць шырокую папулярнасць і гарачыя сімпатыі масквічоў, якія штодзень перапаўняюць Вялікі тэатр, дзе ідуць гастролі тбілісцаў.

9 студзеня тбіліскі тэатр паказаў упершыню ў Маскве адну са сваіх самых лепшых пастановак — оперу «Абесалом і Этэры».

На спектаклі прысутнічалі таварышы Сталін, Молатаў, Варашылаў, Орджанікідзе, Мікаян, Касіор, Постышаў, Хрушчоў, Берыя, Межлаук, Шкіратаў, Керджанцаў.

Опера «Абесалом і Этэры», напісаная нябожчыкам-кампазітарам, народным артыстам ССР Грузіі З. П. Паліашвілі на матэрыяле шырока папулярнага ў народных масах Грузіі старажытнага сказання, з'яўляецца па сваёй музычнай каштоўнасці адной з найбольш выдатных нацыянальных грузінскіх опер. Опера насычана выдатнымі папулярнымі народнымі матывамі і песнямі.

Спектакль прайшоў з велізарным поспехам. Асаблівай сілай вызначаецца другі акт оперы. Глядачоў зачаравалі цудоўныя грузінскія народныя песні і танцы.

Пасля другога акта публіка вітала пастаноўшчыкаў оперы — заслужаных дзеячоў мастацтва: рэжысера Ш. Агсабадзе, дырыжора Е. Мікеладзе і мастака-оформіцеля І. Гамрэкелі, а таксама выканаўцаў галоўных ролей: заслужанага артыста рэспублікі Д. Андуладзе (Абесалом), заслужаную артыстку рэспублікі Е. Сохадзе (Этэры), П. Аміранішвілі (Мурман), І. Харадзе (Марыха) і інш.

Фінальная сцэна оперы, якая гучыць глыбока патэтычна, а таксама дэкарацыі гэтага акта (хрустальны палац Мурмана) зноў выклікалі гарачыя авацыі глядачоў.

Па сканчэнні спектакля на сцэну вышаў увесь калектыў тэатра і разам з усімі глядачамі наладзіў бурную, поўную захаплення авацыю ў гонар таварыша Сталіна, кіраўнікоў партыі і ўрада.

***

Згодна ўказання камітэта па справах мастацтваў пры СНК СССР Дзяржаўны Акадэмічны Вялікі тэатр Саюза ССР уключае ў план пастановак 1937 года оперу «Абесалом і Этэры».

(БЕЛТА).

УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА ІНІЦЫЯТАРАЎ СТАХАНАЎСКАГА РУХУ

Учора пры ЦСПСБ адкрылася ўсебеларуская нарада ініцыятараў стаханаўскага руху, прысвечаная абмеркаванню вынікаў соцыялістычнага спаборніцтва 1936 г. і задач 1937 г. На нарадзе прысутнічаюць 23 лепшых стаханаўцы прамысловасці БССР і 8 старшынь гарадскіх і раённых советаў профсаюзаў.

На першым пасяджэнні выступілі таварышы: Мядведзеў (магілеўскі скурзавод імя Сталіна), Мастыка (віцебская фабрыка «КІМ»), Сцефановіч (барысаўскі шклозавод), Гаранскі (Гомсельмаш), Гузарэвіч (рэчыцкая запалкавая фабрыка «Х Кастрычнік»), якія расказалі аб становішчы стаханаўскага руху на сваіх прадпрыемствах і разгортванні соцыялістычнага спаборніцтва на лепшае выкананне плана 1937 г.

Вельмі цяжкае ўражанне пакінуў у ўдзельнікаў нарады расказ стаханаўкі віцебскай фабрыкі імя Кагановіча т. Савіцкай аб становішчы на фабрыцы. З 3.000 рабочых лічацца стаханаўцамі 170 чалавек, але нават з гэтай нязначнай колькасці толькі 10 чалавек выконваюць новыя нормы. Нарада вылучыла брыгаду, якая камандзіруецца на фабрыку.

Сёння — працяг работы нарады.

У АДКАЗ НА ЗАКЛІК ЛЕНІНГРАДСКІХ ЧЫГУНАЧНІКАЎ

Усе ўважліва слухаюць чытку пісьма ленінградскіх чыгуначнікаў правадыру народаў вялікаму машыністу лакамотыва рэвалюцыі таварышу І. В. Сталіну. Рабочыя электрацэха менскага вагоннага ўчастка сабраліся ўчора ў час абедзенага перапынку, каб разам абмеркаваць заклік чыгуначнікаў горада Леніна. Чотка і ясна парторг цэха, дзяжурны электраманцёр Нікалай Скавыш чытае па газеце «Звязда» тэкст пісьма.

Электрацэх — сэрца вагоннага дэпо. Многія хочуць расказаць як працуе гэта сэрца і як зрабіць, каб яно стала яшчэ больш поўнакроўным. Першым выступае электраманцёр поезда стаханавец Шведко Іосіф.

— Пісьмо нашых ленінградскіх таварышоў, — гаворыць ён, — гэта думкі і пачуцці ўсіх чыгуначнікаў совецкай краіны, якія бязмежна адданы роднаму Сталіну. Перамогі транспарту ў 1936 годзе, як правільна гаворыць наш наркам тав. Кагановіч, гэта сталінскія перамогі, якія мы будзем множыць у бягучым 1937 годзе. Мне, — працягвае т. Шведко, — прыходзіцца працаваць у кур'ерскіх паяздах далёкага следавання, якія ідуць ад Ленінграда да далёкіх Хабараўска, Владзівастока і Іркуцка. Мне прыходзіцца чуць нямала добрых водгукаў аб рабоце гэтых паяздоў ад іншаземцаў. У бягучым годзе мы пастараемся працаваць так, каб яшчэ вышэй узняць славу совецкіх чыгуначнікаў.

Токар-стаханавец Сіняк Андрэй заявіў:

— Я свае нормы перавыконваю. У адказ на заклік ленінградцаў абавязваюся яшчэ вышэй узняць якасць прадукцыі і ўзорна ўтрымліваць рабочае месца. Выклікаю на соцыялістычнае спаборніцтва слесараў-стаханаўцаў Васкрасенскага, Осіна і Сердзечнага.

Гэтыя стаханаўцы прысутнічаюць тут жа. Яны адзін за адным устаюць і заяўляюць аб прыняцці выкліку. Прыёмшчык і здатчык паяздоў т. Швыраў заявіў, што як і раней ён не дапусціць, каб у саставы ўваходзілі вагоны з малейшымі дэфектамі. Выступіў яшчэ т. Ліознаў і інш.

Сход рабочых электрацэха рашыў уступіць у спаборніцтва з другім вагонным дэпо Заходняй чыгункі.

Н. Г.

БЕЛАРУСКАЯ ЧЫГУНКА ВЫКОНВАЕ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ, ДАНЫЯ НАРКОМУ

ГОМЕЛЬ. На адбыўшайся 6 студзеня нарадзе, праводзімай народным камісарам шляхоў зносін Л. М. Кагановічам, часова выконваючы абавязкі начальніка Беларускай дарогі — начпалітаддзела тав. Панамараў даў абяцанне наркому павялічыць сярэдне-сутачную пагрузку па Беларускай чыгунцы на 200 вагонаў звыш плана.

Пастаўленыя наркомам задачы паднялі небывалы энтузіязм сярод чыгуначнікаў. На сходах, прысвечаных выступленню тав. Кагановіча стаханаўцы-крываносаўцы заключаюць паміж сабою індывідуальныя і зменныя дагаворы на соцспаборніцтва на лепшую работу. Крываносаўцы Беларускай чыгункі далі слова змагацца за выкананне абяцання, данага кіраўніцтвам Беларускай чыгункі свайму любімаму наркому.

Першыя тры дні паказалі ўжо, што стаханаўцы Беларускай чыгункі ўмеюць стрымаць сваё слова: на 7 студзеня дарога пагрузіла 1.583 вагоны—перавыканаўшы план на 278 вагонаў. 8 студзеня пагружана 1.478 вагонаў — на 173 вагоны больш плана. 9 студзеня пагружана 1.552 вагоны — перавыканаўшы свой план на 247 вагонаў. Такім чынам Беларуская чыгунка на працягу першых трох дзён перавыконвае свае абавязацельствы.

ГІЗУНТЭРМАН.

Лінейная калібровачная мішэнь LRT-BE4-V2

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

СТАНОВІШЧА НА ФРАНТАХ

ПАРЫЖ, 10 студзеня. (БЕЛТА). Агенцтва Гавас перадала наступнае афіцыяльнае паведамленне іспанскага ўрада, якое падводзіць вынікі становішча на франтах грамадзянскай вайны за ўчарашні дзень:

Цэнтральны фронт. У сектары Гвадалахары (на паўночным усходзе ад Мадрыда) — артылерыйскі і ружэйны агонь. Артылерыя мяцежнікаў бамбардыравала ўрадавыя пазіцыі ў Лосойуэза. Рэспубліканская артылерыя бамбардыравала Серо дэ Сан-Крыстобаль.

Мадрыдскі фронт. На працягу ўсяго дня жорсткі бой адбываўся ў сектары Аравака (на паўночным захадзе ад Мадрыда). Урадавыя войскі стрымлівалі націск ворага і ўмацоўвалі ўказаныя камандаваннем пазіцыі.

МАДРЫД, 10 студзеня. (БЕЛТА). Хоць мяцежнікі ўчора атакавалі пазіцыі рэспубліканцаў на поўнач ад Аравака (на паўночны захад ад Мадрыда), аднак, у цэлым у развіцці аперацый наглядалася некатарае заціцша. Апошняе, аднак, ні ў якай меры не кранулася авіяцыі і артылерыі. Артылерыйскі агонь не спыніўся і з наступленнем цемнаты.

Рэспубліканскія бамбардыроўшчыкі ўчора раніцой тры разы бамбардыравалі размяшчэнне мяцежнікаў у Куатра Віентос і ў зоне парка Каза дэ Кампо (на захадзе Мадрыда).

К вечару таго-ж дня паспяхова бамбардыраваліся пазіцыі мяцежнікаў ля Аравака і Боадылья дэль Монтэ. Знішчальнікі рэспубліканцаў абстрэльвалі з кулямётаў і скідвалі бомбы на лінію мяцежнікаў.

НОТА ІСПАНСКАГА ЎРАДА АНГЛІІ

ЛОНДАН, 10 студзеня. (БЕЛТА). Згодна паведамлення карэспандэнта агенцтва Рэйтэр з Валенсіі (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі, часовая рэзідэнцыя ўрада), іспанскі міністр замежных спраў Альварэс дэль Вайо 8 студзеня ўручыў брытанскаму пaверанаму ў справах у Валенсіі Форбсу ноту, у якой гаворыцца:

«Калі я ў духу міжнароднага супрацоўніцтва, якое ляжыць у аснове ўсёй замежнай палітыкі рэспубліканскага ўрада, паведаміў 16 снежня 1936 года праз пасрэдствэ велікабрытанскага ўрада аб згодзе ў прынцыпе з праектам новага плана кантролю (нагляд ля граніц з мэтаю перашкодзіць прывозу ваенных матэрыялаў), я пры гэтым лічыў, што будуць прыняты меры да недапушчэння паўтарэння ранейшых злоўжыванняў.

Сёння рэспубліканскі ўрад, лічачыся з высокай адказнасцю іншых урадаў, прадстаўленых у камітэце, не можа ўтоіць ад іх неабходнасць прыняцця ўсіх мер перасцярогі з мэтаю недапусціць, каб з прычыны тактыкі зацягвання камітэт прыйшоў да рэзультатаў, процілеглых тым, якіх ён жадаў.

Весткі з Лондана адносна высадкі некалькіх тысяч італьянцаў у Кадыксе і весткі, атрыманыя ў Валенсіі аб прыбыцці германскіх ваенных кантынгентаў, замаскаваных назвай «добраахвотнікі», паказваюць, што тыдні, прайшоўшыя з моманту прыняцця ў прынцыпе плана кантролю іспанскім урадам, былі скарыстаны такім чынам, што мы можам аказацца перад адбыўшымся фактам — фактам уключэння ў рады мяцежнікаў тых германскіх і італьянскіх эфектываў (ваенных сіл), у якіх Франко мае патрэбу, каб пакрыць свае страты.

У гэтых умовах існуе небяспека таго, што новы план кантролю не апраўдае свайго назначэння і ператворыцца на практыцы ў іншую форму ўмяшання на карысць мяцежнікаў, замест таго, каб стаць дзейсным мерапрыемствам па ажыццяўленню неўмяшання. Паводзіны гэтых урадаў паказваюць, што іх адзіным жаданнем з'яўляецца адпраўляць неабмежаваныя людскія кантынгенты, неабходныя для таго, каб забяспечыць перамогу Франко.

— Я лічу сваім доўгам, — гаворыцца ў ноце,—указаць, што вышэйпрыведзеныя факты не сумяшчальны ні з жыццёвымі інтарэсамі іспанскага народу, ні з жыццёвымі інтарэсамі еўрапейскай дэмакратыі.

Іменна гэта, магчыма, прывядзе да змены пазіцыі рэспубліканскага ўрада, даўшага ў прынцыпе згоду, мяркуючы ў той час, што справа ішла аб сур'ёзным дзейсным кантролі.

Непакой ва Францыі і Англіі з поваду пранікнення Германіі ў Іспанскае Марока

ПАРЫЖ, 10 студзеня. (БЕЛТА). Непакой французскіх палітычных колаў з поваду ваенных падрыхтаванняў Германіі ў Іспанскім Марока прадаўжае ўзмацняцца. На працягу ўсяго ўчарашняга дня па гэтаму пытанню вяліся вельмі ажыўленыя перагаворы паміж Парыжам і Лонданам. Французскі і англійскі ўрады абмяняліся інфармацыяй аб значэнні перакідкі германскіх атрадаў у Мелілью, Тэтуан і Сеуту (Іспанскае Марока).

Французскі і англійскі ўрады, паводле слоў газет, у роўнай меры занепакоены пранікненнем Германіі ў Іспанскае Марока і не маюць намеру дапусціць, каб Германія там абгрунтавалася, бо практычна гэта паставіла-б пад пастаянную пагрозу французскія і англійскія шляхі зносін.

* *

ПАРЫЖ, 10 студзеня. (БЕЛТА). Французскі вярхоўны камісар у Марока генерал Ногес даручыў французскаму генеральнаму консулу ў Тэтуане папярэдзіць іспанскага вярхоўнага камісара аб сур'ёзнасці становішча, якое ствараецца канцэнтрацыяй германскіх войск на мараканскай тэрыторыі.

Суд над камандзірамі пірацкага судна

БІЛЬБАО (галоўны горад Баскскай аўтаномнай вобласці), 10 студзеня. (БЕЛТА). Учора народны суд Баскскай аўтаномнай вобласці вынес прыгавор па справе пірацкага судна «Вірхен дэль Кармен». У снежні мінулага года каманда гэтага судна арыштавала свайго капітана і яго памочнікаў і здалася рэспубліканцам. Паколькі капітан гэтага судна і яго памочнікі зрабілі рад цяжкіх злачынстваў, сярод якіх лічыцца захват рэспубліканскага парахода «Галерна» і зверская расправа з пасажырамі, якія там знаходзіліся, — суд прыгаварыў капітана і аднаго з яго памочнікаў да кары смерцю.

Выгляд адной з вуліц у Більбао — галоўным горадзе Баскскай аўтаномнай вобласці Іспаніі. (СФ).

У ІТАЛІІ НАРАСТАЕ РУХ СУПРОЦЬ ІНТЭРВЕНЦЫІ

ПАРЫЖ. Згодна паведамленняў друку, адпраўка італьянскіх войск у Іспанію выклікае велізарнае нездавальненне не толькі сярод італьянскага грамадзянскага насельніцтва, але і сярод ваенных часцей. У г. Пезаро, напрыклад, ніхто з салдат 2 артылерыйскага палка не згадзіўся паехаць у Іспанію «добраахвотнікам». Камандаванне палка звярнулася тады да жарабёўкі. Салдаты, на якіх паў жрэбі, былі адпраўлены ў прымусовым парадку. Калі ў казарме, дзе былі размешчаны салдаты, навербаваныя для адпраўкі ў Афрыку, было абвешчана, што яны павінны паехаць у Іспанію, многа салдат у той-жа дзень зніклі з казарм. Усе яны былі абвешчаны дэзертырамі.

У Барлета (Апулія) «добраахвотнікам» было поўнасцю забаронена пакідаць ваенны лагер, дзе яны былі сабраны, бо многія з іх уцяклі, як толькі даведаліся, што іх адпраўляюць у Іспанію. За салдатамі, якія засталіся, быў устаноўлен у казармах суровы нагляд.

Яшчэ больш паказальны выпадак здарыўся ў Нола (у Неапалітанскай правінцыі). Тут не толькі салдаты, але і афіцэры адмовіліся адпраўляцца ў Іспанію. Сярод салдат і афіцэраў праведзена шмат арыштаў.

Друк паведамляе таксама аб зборах сродкаў у італьянскіх гарадах у фонд дапамогі іспанскаму народу.

ХВАЛЯ ЗАБАСТОВАК У ЗША

НЬЮ-ЁРК (найбольш буйны цэнтр ЗША), 9 студзеня. (БЕЛТА). Забастоўка аўтамабільных рабочых (гл. «Звязду» ад 9 студзеня) хутка перакідаецца на іншыя раёны і шмат якія галіны прамысловасці. Спынілі работу не менш 24 прадпрыемстваў фірмы «Джэнерал моторс», на якіх занята звыш 88 тыс. рабочых. Бастуючыя рабочыя занялі прадпрыемства фірмы «Кадыльяк» у Дэтройце. У Флінце рабочыя, якія займаюць прадпрыемства, самі гатуюць яду на фабрычных кухнях. Прадукты дастаўляюць ім рабочыя, якія спачуваюць бастуючым.

У сувязі з забастоўкамі зменшыліся чыгуначныя перавозкі, скарацілася спажыванне электрычнай энергіі і вытворчасць сталі, гумы і розных аўтамабільных частак.

На ціхаакіянскім узбярэжжы трэці месяц цягнецца забастоўка 40 тысяч маракоў і партовых рабочых. На атлантычным узбярэжжы маракі таксама прадаўжаюць баставаць. У штаце Мінесота бастуюць 13 тыс. лясных рабочых.

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

* Згодна паведамлення чэхаславацкіх газет, арыштаваны гэтымі днямі па падазрэнню ў вярбоўцы добраахвотнікаў для іспанскай рэспубліканскай арміі комуністычны сенатар Дрэсль, вызвален 8 студзеня. Вызвалены таксама арыштаваныя разам з ім тры іншыя работнікі сакратарыята комуністычнай партыі Чэхаславакіі ў горадзе Егерндорф.

* Англійскі консул у Віго (іспанскі порт) паведаміў міністэрства замежных спраў аб тым, што ўлады мяцежнікаў прабавалі абшукаць будынак англійскага консульства і ўскрыць пакеты з сакрэтнымі дакументамі. Консул некалькі разоў заяўляў пратэст уладам мяцежнікаў.

* Вядомы японскі агент, былы глава кітайскага ўрада Ван Цзін-вей перад ад'ездам з Еўропы ў Кітай меў сустрэчу з Гітлерам і запэўніў апошняга, што ў выпадку свайго звароту да ўлады ён даб'ецца збліжэння Кітая з Германіяй і рашучай барацьбы «з комуністычным уплывам».

* За 1936 год з ЗША вывезена ваенных матэрыялаў, галоўным чынам самалётаў, на 31 мільён долараў. Буйнейшым пакупніком з'явіўся Кітай, які закупіў самалётаў на 7,5 мільёна долараў. Аргенціна закупіла ваенных матэрыялаў на 2,9 мільёна долараў, Галандыя — на 2,5 мільёна долараў.

* У Германіі забаронена рэкламаванне масла, свінога сала, маргарыну, бекону і ачышчанага праванскага масла. Дазволена рэкламаваць толькі такія прадукты, якія ёсць у больш ці менш дастатковай колькасці і «спажыванне якіх адпавядае інтарэсам дзяржавы», у прыватнасці, рэкламаванне павідла, бульбы, аўсяных круп і тварагу.

* Як паведамляе амерыканскае агенцтва Юнайтэд прэс з Сан-Яго (сталіца Чылі—Паўднёвая Амерыка), гандлёвае пагадненне паміж Чылі і Германіяй, якое прадугледжвае закупку Германіяй штогод 80 тыс. тон чылійскай селітры, прадоўжана да чэрвеня 1938 года.

* Лік афіцыяльна зарэгістраваных беспрацоўных у Польшчы на 1 студзеня 1937 года дасягнуў 459.661 чалавек, павялічыўшыся на 56.847 чал. у параўнанні з лікам афіцыяльна зарэгістраваных беспрацоўных на 1 студзеня 1936 года.

АБ ХОДЗЕ ВЫКАНАННЯ ЧАШНІЦКІМ РАЁНАМ ПАСТАНОВЫ ЦК ВКП(б) І СНК СССР АД 19-XII-35 г. АБ АРГАНІЗАЦЫЙНА-ГАСПАДАРЧЫМ УМАЦАВАННІ КАЛГАСАЎ І АБ УЗДЫМЕ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ НЯЧОРНАЗЕМНАЙ ПАЛАСЫ

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

Заслухаўшы сакратара чашніцкага РК КП(б)Б т. МАРГОЛІНА і паведамленне ўпаўнаважанага КПК аб ходзе выканання Чашніцкім раёнам пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 19 снежня 1935 г. «Аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў і ўздыме сельскай гаспадаркі ў абласцях, краях і рэспубліках нячорназемнай паласы», ЦК КП(б)Б адзначае, што чашніцкія раённыя арганізацыі (райком, РВК, райза, МТС) не забяспечылі выканання важнейшых указанняў гэтай пастановы: падняцця ўраджайнасці, правядзення ў жыццё сталінскага статута сельгасарцелі, скарыстання і ўнядрэння ў калгасах раёна сельскагаспадарчай тэхнікі, падрыхтоўкі і вырошчвання кадраў і сталінскіх клопатаў аб іх.

Партсавецкае кіраўніцтва раёнам у веснавую сяўбу за сярэднімі лічбамі вывазкі на палі ўгнаенняў прагледзела, што цэлы рад калгасаў фактычна правалілі вывазку гною, торфу і іншых угнаенняў (калгас імя Жданава, «Ленінскі шлях», імя Чарвякова і інш.), прычым радавая сяўба па раёну праведзена толькі на 30,5 проц.

Не гледзячы на значнае ўзмацненне трактарнага парка МТС новымі трактарамі і машынамі, парк працаваў дрэнна, не выканаў плана работ і норм выпрацоўкі.

У выніку рад калгасаў (імя Жданава, Калініна, Чарвякова, «Чырвоны сцяг» і інш.) аказаліся найменш устойлівымі ў перыяд засушлівага надвор'я, рэзка знізіўшы ўраджай, а ў цэлым па раёну ўраджай па ўсіх культурах аказаўся ніжэй мінулагодняга.

1936 сельскагаспадарчы год Чашніцкі раён скончыў, маючы выкананне плана па хлебапастаўках на 93,4 проц., па ільну—77,7 проц. і па бульбе—98,5 проц.

Адсутнасць дастатковага кіраўніцтва ў раёне справай паляпшэння сенажацей і пасьбішчаў, невыкананне ўказанняў партыі і ўрада аб сіласе, аб другім укосе траў (засіласавана па раёну 68 проц.) прывялі да таго, што рад калгасаў («Ленінскі шлях», «Новае жыццё») застэўся амаль без кармоў, а становішча кармавога баланса ў раёне такое, што ставіць пад сур'ёзную пагрозу пагалоўе жывёлагадоўчых ферм у цэлым радзе калгасаў.

У Чашніцкім раёне няма сапраўднай бальшэвіцкай барацьбы з фактамі парушэння і скажэння сталінскага статута сельгасарцелі. Больш таго, самі раённыя партыйна-савецкія арганізацыі парушаюць статут. Райкомам і РВК за 1936 г. было знята і перакінута на іншую работу 19 старшынь калгасаў. У той-жа час у радзе калгасаў кіраўніцтва яўна засмечана чужымі, разлажыўшыміся элементамі (калгасы «Свабода», «Вялікія Ліпавічы»), якія сваёй безгаспадарчасцю, а часам злачыннай работай наносяць значныя страты калгасам.

Не вядзецца дастатковай барацьбы з фактамі накладання незаконных штрафаў на калгаснікаў і няправільнага выключэння з калгасаў (калгасы «Чырвоная Дуброва», «13 Кастрычнік» і інш.). Чашніцкая партыйная арганізацыя недастаткова выконвае ўказанні партыі аб вылучэнні жанчын на кіруючую работу. Усяго за год вылучана 3 жанчыны; на механізатарскіх курсах пры МТС усяго налічваецца 6,5 проц. жанчын.

Выхаваўчая работа сярод калгаснікаў і калгасніц, растлумачэнні ім важнейшых дырэктыў і пастаноў партыі і ўрада праводзяцца пярвічнымі партарганізацыямі Чашніцкага раёна нездавальняюча. У кіраўніцтве калгасамі пераважвае адміністраванне.

Усё гэта сведчыць аб тым, што Чашніцкі райком і райвыканком фармальна аднесліся да пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб нячорназемнай паласе, не зрабілі гэту пастанову баявой праграмай сваёй штодзённай работы і барацьбы за лозунг таварыша Сталіна аб 7—8 мільярдаў пудоў хлеба і за ажыццяўленне непасрэднай задачы нашай рэспублікі: дабіцца ў бліжэйшыя 3—4 гады ўраджаю зернавых культур 90—100 пудоў, ільну — 4—5 цэнт., бульбы — 900—1.100 пудоў.

Прапрацаваўшы пастанову ў пярвічных партарганізацыях, райком партыі не правodзіў затым праверкі выканання гэтай пастановы ў калгасах, МТС і пярвічных партарганізацыях.

ЦК лічыць зусім недапушчальнымі такія адносіны з боку Чашніцкага РК КП(б)Б і райвыканкома да дырэктыў партыі і ўрада і абавязвае РК і РВК сваю далейшую работу па кіраўніцтву калгасамі ў раёне праводзіць выходзячы з пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 19 снежня 1935 г. У прыватнасці, неабходна цяпер-жа разгарнуць у раёне праверку падрыхтоўкі кожнага калгаса і МТС да веснавой сяўбы (вывазка ўгнаенняў, пасенне, рамонт інвентару і інш.), распрацаваўшы практычныя мерапрыемствы з указаннем аб'ёму работ і тэрміну выканання іх для кожнага калгаса і МТС.

ЦК абавязвае райком і дырэктароў МТС так правесці рамонт і падрыхтоўку трактарнага парка і прычэпнага інвентару, каб забяспечыць бесперабойную работу кожнага трактара ў час веснавога воpыва. ЦК абавязвае дырэктароў першай і другой МТС цяпер-жа ўзмацніць выбарку гаручага са складаў, забяспечыўшы МТС неабходнай тарай.

На працягу зімы райком, партыйная арганізацыя і МТС абавязаны падрыхтаваць неабходныя механізатарскія кадры трактарыстаў, ільноцерабільшчыкаў, машыністаў малацілак і т. д. Супроць паломак, аварый, пpастояў машын павінна быць разгорнута самая рашучая барацьба з боку дырэкцыі і саміх вадзіцеляў машын.

Чашніцкі РК і ўся раённая партыйная арганізацыя абавязаны шырэй разгарнуць соцспаборніцтва ў гэтым годзе. ЦК лічыць, што ў аснову спаборніцтва за высокі ўраджай неабходна палажыць адозву ўдзельнікаў пашыранага пленума зернавой секцыі сельскагаспадарчай акадэміі навук імя В. І. Леніна. Умовы адозвы павінны стаць вядомымі кожнаму калгасніку, трактарысту, спецыялісту сельскай гаспадаркі і вакол гэтых умоў павінна быць разгорнута спаборніцтва за лепшую падрыхтоўку да сяўбы, за самую сяўбу і збор рэкордных ураджаяў.

ЦК абавязвае чашніцкі райком партыі з усёй бальшэвіцкай настойлівасцю і клопатамі праводзіць у жыццё статут сельскагаспадарчай арцелі, ведучы рашучую барацьбу супроць фактаў скажэння і парушэння статута сельгасарцелі, памятаючы ўказанне ЦК ВКП(б) і СНК СССР, што «партыйна-савецкія арганізацыі змогуць у бліжэйшы тэрмін дабіцца арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасаў толькі пры ўмове, калі сталінскі калгасны статут не фармальна, а на справе атрымае сілу асноўнага дзяржаўнага закона ў кожным калгасе і вінаўныя ў парушэнні статута будуць сурова карацца». (З пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 19 снежня 1935 г.)

Неабходна ўзмацніць масава-палітычную работу сярод калгаснікаў, растлумачэнні Сталінскай Канстытуцыі, асноўных дырэктыў і пастаноў партыі і ўрада; гутаркі адказных раённых работнікаў з калгаснікамі па сур'ёзнейшых палітычных падзеях, чытка газет павінна стаць не фармальнай справай, а неадкладнай і сур'ёзнейшай задачай пярвічных партарганізацый і сістэматычна праводзіцца ў калгасах.

Неабходна ўсямерна ўзмацніць увагу і клопаты аб людзях, не дапускаючы і сур'ёзна караючы за праяўленне фактаў бяздушных адносін і няўвагі да патрэб асобных калгаснікаў, якія пападаюць у нужду (удовы з дзецьмі, многасямейныя, хворыя і т. д.), таксама да патрэб лепшых ударнікаў і стаханаўцаў сельскай гаспадаркі.

ЦК упэўнен, што чашніцкія партыйна-савецкія арганізацыі прымуць усе меры да выпраўлення ўсіх допушчаных імі памылак і ўпушчэнняў у правядзенні пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 19 снежня 1935 г. аб нячорназемнай паласе і ў барацьбе за высокі ўраджай 1937 года, за правядзенне па-стаханаўску ўсяго сельскагаспадарчага года будуць няўхільна следаваць усім указанням гэтай пастановы.

Прапанаваць чашніцкаму РК на бліжэйшым пасяджэнні бюро РК КП(б)Б намеціць рад практычных мерапрыемстваў па ажыццяўленню данага рашэння.

КЕИЛІН

Дырэктар Промбанка.

Выканаць будаўнічую праграму 1937 года

1936 год у прамысловым і кааператыўным будаўніцтве закончан з нездавальняючымі паказальнікамі. План уводу ў эксплаатацыю раду аб'ектаў рэспубліканскай і саюзнай прамысловасці (аршанскі ільнокамбінат, электраматорны цэх, косцеапрацоўчы завод, другая чарга сушылак на цагельных заводах, сушылкі на заводах Белдрэва і інш.) не выканан. Абследаванне Белканторай промбанка і яе філіяламі больш 250 будоўляў і аналіз іх балансаў даюць магчымасць меркаваць аб асноўных прычынах зрыву выканання будаўнічай праграмы 1936 года.

Першая і асноўная прычына — гэта нясвоечасовая падрыхтоўка неабходных праектаў і каштарысаў. Да мая 1936 года асноўныя будоўлі (як, напрыклад, абутковая фабрыка імя Кагановіча, галантарэйная імя Фрунзе, электраматорны цэх завода імя Дзімітрава і інш.) не мелі яшчэ каштарысаў і праектаў. На радзе будоўляў пачалі адступаць ад зацверджаных праектаў і каштарысаў, дапускаць бясспланавае будаўніцтва.

Белкантора промбанка прымяніла да 13 будоўляў (Белэнергакамбінат, шклозавод «Кастрычнік», Сожбуд, слуцкі маслазавод, мясакамбінат і інш.) фінансавыя санкцыі, пазбавіўшы іх на пэўны тэрмін да прывядзення ў парадак праектна-каштарыснай гаспадаркі крэдытаў.

Другая прычына — гэта непадрыхтаванасць бударганізацый, у прыватнасці, Белпромбудтрэста. Падрадныя арганізацыі спрабавалі спасылацца на адсутнасць матэрыялаў і гэтым апраўдаць зрыў плана будаўніцтва. Слоў няма, будматэрыялы (цэмент, лес) у пэўнай ступені лімітавалі ход выканання праграмы, але гэта-б не так адчувалася, калі-б падрадныя арганізацыі своечасова і поўнасцю надзялілі будоўлі і свае снабжэнчыя арганізацыі абаротнымі сродкамі. Бяда будаўнічых арганізацый заключалася і ў тым, што яны ігнаравалі механізацыю важнейшых працэсаў работы на будаўнічых пляцоўках, працавалі без графіка, без плана завозу матэрыялаў, не ўводзілі гаспадарчы разлік па аб'ектах. Толькі ў канцы трэцяга квартала прыкметны былі такія-сякія зрухі. Але страчанае ўжо цяжка было нагнаць.

Нясвоечасовае заключэнне дагавароў з заказчыкамі пагоршыла фінансава-матэрыяльнае становішча Белпромбудтрэста. Дарэчы сказаць, трэст укладваў абаротныя сродкі ў аб'екты будаўніцтва, якія не былі забяспечаны каштарысамі.

Невыкананне рашэння ЦК ВКП(б) і СНК СССР ад 11 лютага 1936 года, у якім адзначалася недапушчальнасць частых змен тытульных спісаў аб'ектаў будаўніцтва (апошнія мяняліся на працягу года па некалькі разоў) унесла дэзарганізацыю на будаўнічых пляцоўках.

У выніку — па Наркаммясцпрому застанецца неасвоеных лімітаў прыблізна 4 мільёны рублёў, а па саюзнай прамысловасці — каля 10 мільёнаў рублёў.

А як-жа справа з падрыхтоўкай да 1937 года? Аб'ём капіталаўкладанняў па рэспубліканскай прамысловасці ў 1937 годзе складае каля 45 мільёнаў рублёў. Па саюзнай прамысловасці лічба яшчэ дакладна не ўстаноўлена, але ва ўсякім выпадку яна будзе не менш капіталаўкладанняў мінулага года, гэта значыць 150 мільёнаў рублёў. Па асобных трэстах аб'ём капіталаўкладанняў рэзка павялічан. Так, па трэсту Будматэрыялаў ён складае да 6,5 мільёна руб., па Белторфу — 6,5 мільёна руб., па Металатрэсту — 5,5 мільёна руб. і т. д.

Зусім зразумела, што без своечасовай падрыхтоўкі да будаўніцтва могуць паўтарыцца памылкі мінулага года. Ужо цяпер павінна быць распачата падвозка будматэрыялаў на будаўнічыя пляцоўкі, разгорнута вярбоўка рабочай сілы.

Сістэма Промбанка ў студзені пачала праводзіць аперацыі фінансавання ўсіх будоўляў, пачатых да 1937 года, пры наяўнасці рэшткаў каштарыснага ліміту, у межах адной чвэрткі плана фінансавання 4 квартала 1936 года. Але гэта банкаўская аперацыя не скарыстоўваецца будаўнічымі арганізацыямі для разгортвання работ.

У галіне праектаў і каштарысаў паўтараецца леташняя расхлябанасць. Трэст Белбудматэрыялаў мае заданне ўрада арганізаваць сухое прэсаванне цэглы на радзе заводаў, але каштарысамі і праектамі гэта справа не забяспечана. Заданне заводам трэста Белбудматэрыялаў складае 235 мільёнаў штук цэглы. Гэта заданне павінна быць выканана ва што-б там ні стала з тым, каб цэгла больш не лімітавала будаўніцтва. Адсюль арганізацыя сухога прэсавання і скончэнне будаўніцтва сушылак другой чаргі з'яўляецца баявой неадкладнай задачай Белбудпрамтрэста.

Калі ўзяць Металатрэст, то буйнейшая яго будоўля—менскі фурнітурны завод не забяспечан генеральным каштарысам да тэхнічнага праекта. Яго ўсё працягваюць карэктаваць у Наркамаце. Тое-ж самае па лістапракатнаму цэху ў Магілеве, дзе асобныя дробныя каштарысы і праекты канчаткова не скарэктаваны.

Велізарнейшая будоўля саюзнага значэння — аршанскі ільнокамбінат генеральнага каштарысу яшчэ не мае. Аналагічнае становішча і з каштарысам па торфзаводу «Чырвоны сцяг». Гэты завод падлягае рэканструкцыі. Аб'ём капіталаўкладанняў на 1937 год намечан у суме 800 тысяч рублёў. Між тым, каштарысы і праекты на гэту рэканструкцыю адсутнічаюць. Не маюць генеральных каштарысаў і праектаў менская кінофабрыка, барысаўскі шклозавод, віцебская АТС. Да гэтага спісу можна было-б яшчэ шмат дадаць, але і гэтага дастаткова, каб ахарактарызаваць становішча падрыхтаванасці да разгортвання капітальнага будаўніцтва.

Не лепш і на пераходзячых будоўлях. Узяць да прыкладу магілёўскі электраматорны цэх пры заводзе імя Дзімітрава і лістапракатны цэх пры трубаліцейным заводзе. Электраматорны цэх павінен быў быць пушчан у чацвертым квартале 1936 года. У 1937 годзе ён павінен даць 5.000 штук матораў, але цэх дагэтуль яшчэ не гатоў, прэсы не запараджаны яшчэ нават і цяпер. Тое-ж самае і з асобнымі агрэгатамі электраабсталявання. Аналагічнае становішча і па лістапракатнаму цэху. У 1937 годзе ён павінен выпусціць 1.000 тон кровельнага жалеза. Між тым, будаўніцтва цэха ідзе вельмі нездавальняючымі тэмпамі. Печы былі спраектаваны без труб. Мантаж самога лістапракатнага стана праводзіцца чарапашымі тэмпамі. Будаўніцтва прадугледжвае жалезныя фермы для даха, бетанаванне падлогі і фундаменту для стана; усё гэта праводзіцца так марудна, што няма ніякай упэўненасці ў забеспячэнні ўводу ў эксплаатацыю гэтых аб'ектаў у першым квартале.

СНК Саюза зацвердзіў для Наркаммясцпрома БССР аб'ём капіталаўкладанняў на 1 квартал у 7,8 мільёна руб. Такім чынам, аб'екты для дагавароў ёсць. Белпрамбудтрэст ужо можа заключыць дагавары на пераходзячыя будоўлі, якія забяспечаны каштарысамі. Аднак нічога падобнага яшчэ няма. Памылкі мінулага года падрадчыкам зноў паўтараюцца.

Трэст яшчэ не ўстанавіў парадку, які-б забяспечыў асобным будоўлям атрыманне кароткатэрміновага крэдыту з банка ў першым квартале. Завоз лесу на будаўнічыя пляцоўкі не арганізаваны. Аддзелы снабжэння не надзелены адпаведнымі і абаротнымі сродкамі для выкупу завазімых матэрыялаў.

Да чаго павінны быць зведзены арганізацыйныя мерапрыемствы, якія-б забяспечылі максімальнае выкананне гадавой будаўнічай праграмы ўжо ў першым квартале? Па-першае, трэба неадкладна зацвердзіць каштарысы на новабудоўлі і скарэктаваць асобныя каштарысы на пераходзячыя будоўлі з тым, каб забяспечыць бесперабойнае іх фінансаванне; па-другое, афарміць дагаварамі на 1937 год пераходзячае будаўніцтва (у першую чаргу) і новабудоўлі; па-трэцяе, максімальная канцэнтрацыя матэрыялаў на аб'ектах, якія належаць уводу ў эксплаатацыю ў першым квартале; па-чацвёртае, не пазней 15 студзеня зацвердзіць тытульныя спісы для ўсіх рэспубліканскіх будоўляў. Гэтыя арганізацыйныя мерапрыемствы з'яўляюцца асноўнымі ў забеспячэнні выканання будаўнічай праграмы 1937 года ў адпаведнасці з дырэктывамі партыі і ўрада.

БЕСТУРБОТНАСЦЬ ДЫРЭКЦЫІ МТС

Чэрвеньская МТС (дырэктар Аўчыннікаў) амаль зусім не вядзе падрыхтоўкі да веснавой сяўбы 1937 года. За асенне-зімовы сезон МТС павінна адрамантаваць 43 трактары, адрамантавана пакуль усяго 3 трактары. Не адрамантаваны і 36 трактарных плугоў.

Дырэкцыя МТС не стварыла ўмоў для работы. Трактары рамантуюцца пад адкрытым небам. Пачатая ў мінулым годзе будаўніцтвам майстэрня не закончана. На рамонце заняты ўсяго 3 чалавекі. Вызначаныя дадаткова 18 трактарыстаў не з'явіліся. У інтэрнаце для рабочых холадна і брудна, людзі спяць па двое на адным ложку.

МТС дагэтуль не ліквідавала запазычанасці па заработнай плаце трактарыстам за мінулы год.

К. СЕРГІЕНЯ.

У ПОШУКАХ КАСІРА

Ніжні ўчастак Арэскай экскаватарнай станцыі (Капаткевіцкі раён) ужо доўгі час затрымлівае разлік сезонных рабочых. Дзесяткі рабочых, якія працавалі пры экскаватарах, цэлымі днямі прастойваюць у канторы і чакаюць разліку, але кожны раз атрымліваюць адзін і той-жа адказ: «Грошай няма».

А часам бывае крыху інакш. Рабочыя прыходзяць за разлікам і ім у канторы адказваюць: «Можа і ёсць грошы, але касіра няма». І ветліва прапануюць ім знайсці касіра. А «знайсці» касіра можна толькі дзесьці за 5—8 кіламетраў.

Дырэктар станцыі тав. Савіцкі і яго памочнік тав. Вярхоў гэтым вельмі мала заклапочаны. Іх не турбуе той факт, што рабочыя патрацілі на атрыманне разліку больш часу, чым на самую работу.

УЗЛОЎ.

НЕДАПУШЧАЛЬНАЕ РОЎНАДУШША

Дзеці калгаса «Перамога», які яднае 4 пасёлкі, наведваюць школу ў мястэчку Прапойску. Аддегласць ад школы да кожнага пасёлка ў сярэднім 4 кіламетры. Малыя дзеці не могуць пры такіх умовах наведваць школу і каля сотні іх сядзяць зараз дома. Праўленне калгаса не арганізуе падвозку дзяцей да школы.

Здзіўляе абсалютная бестурботнасць і роўнадушша прапойскіх раённых арганізацый да стварэння ўмоў для вучобы дзецям калгаса «Перамога».

БАЦЬКА.

АД РЭДАКЦЫІ. Чакаем ад сакратара Прапойскага РК КП(б)Б тав. Кавалёва тэрміновага прыняцця мер, якія-б забяспечылі вучобу дзяцей калгаснікаў.

РЫХТАВАЦЬ КАНЯ

За апошнія гады наша соцыялістычная сельская гаспадарка атрымала велізарнейшую колькасць трактараў і іншых складаных сельскагаспадарчых машын. Вясною на калгасныя палі выйдуць новыя тысячы гэтых машын.

Аднак гэта ні ў якай меры не азначае, што ў надыходзячую веснавую пасяўную кампанію і ў паследуючых сельскагаспадарчых работах конская цягавая сіла не будзе адыгрываць адпаведную ролю. Такая думка зусім няправільная, шкодная. Трэба памятаць, што ў надыходзячую веснавую сяўбу коні будзе адыгрываць вялікую ролю.

У мінулым годзе мы мелі па нашай рэспубліцы рад выпадкаў запяжкі веснавой сяўбы ў асобных калгасах толькі з прычыны таго, што дрэнна была падрыхтавана да гэтай кампаніі рабочая жывёла.

Наадварот, там, дзе коні вышлі з зімы ў добрай упітанасці, дзе ўмела спалучалася на палявых работах механізаваная сіла з конскай, там сяўба была праведзена больш добраякасна і ў больш спіслыя тэрміны. Значыць адной з важнейшых задач у падрыхтоўцы да веснавой пасяўной кампаніі з'яўляецца падрыхтоўка конскай цягавай сілы. Позна думаць аб кані тады, калі на ім трэба будзе ехаць у поле араць. Гаспадарскі догляд за рабочым канём, любоўныя клопаты аб ім, павінны быць на працягу ўсяго года, тым больш зімою ў часе стойлавага ўтрымання жывёлы.

Цёплая светлая канюшня, добры корм, добры догляд,—вось што патрэбна зараз каню.

Але не ва ўсіх яшчэ калгасах нашай рэспублікі арганізаван такі клапатлівы догляд за канём. У радзе месц наглядаюцца негаспадарскія, а часам нават злачынныя адносіны да коняй.

Узяць, напрыклад, калгас імя Дзімітрова, Малевіцкага сельсовета, Жлобінскага раёна. У выніку безгаспадарчага кіраўніцтва калгасам з боку праўлення, у гэтым калгасе засталося ў 1936 г. няўбраным многа сена, а зараз адчуваецца недахоп кармоў. Коней і кароў кормяць толькі жытнай саломай. Канюшні ў гэтым калгасе засталіся на зіму неацепленымі, коней не чысцяць, нават нясвоечасова іх пояць.

У калгасе «Чырвоная зорка», Мусіцкага сельсовета, Грэскага раёна, коні знаходзяцца ў халодных канюшнях, няма кармушак і кармы кідаюцца пад ногі. Догляд за коньмі даручан такім людзям, якія абыякава адносяцца да калгаснай уласнасці.

У выніку гэтага коні ў калгасе схудалыя. Праўленне і старшыня калгаса Едвін Сцяпан не зварочваюць на гэта ніякай увагі.

Бесгаспадарча выдатоўваюцца кармы ў калгасе «Большавік», Міхалеўскага сельсовета, Бабруйскага раёна. Тут так арганізован догляд коней, што сена ім даецца адразу на цэлыя суткі і яно напалову топчыцца нагамі. У выніку гэтага многа сена ідзе ў подсціл, а коні стаяць галоднымі.

Нельга далей цярпець такіх безгаспадарчых адносін да выдаткавання кармоў. Нельга так злачынна адносіцца да каня. Догляд за коньмі трэба даручыць лепшым людзям калгаса.

Патрэбна арганізаваць самы дакладны кантроль за выдаткаваннем кармоў. Не павінна быць у нас такога становішча, каб дзе-небудзь у калгасе нехапіла ў часе сяўбы корму для рабочай жывёлы. Кармоў, безумоўна, ва ўсіх калгасах хопіць, трэба толькі іх па-гаспадарску, эканомна выдаткоўваць.

Калгаснікі павінны памятаць, што разгортваючы зараз соцыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай, нельга абыходзіць такое пытанне, як падрыхтоўку каня да вясны.

С. СЯМАШКА.

Інжынеры-вынаходцы браты Г. і І. Гусліцэры пя ўдасканапенай імі прадзільнай машыны (Магілеў).

ДАДЗІМ 2.000 ПРАПАНОЎ У ВЫНАХОДНІЦКІ ФОНД 20-й ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

ЗВАРОТ УСЕБЕЛАРУСКАЙ НАРАДЫ ВЫНАХОДЦАЎ І РАЦЫЯНАЛІЗАТАРАЎ ПРАМЫСЛОВАСЦІ ДА ЎСІХ ВЫНАХОДЦАЎ, РАЦЫЯНАЛІЗАТАРАЎ, СТАХАНАЎЦАЎ І ІНЖЫНЕРНА-ТЭХНІЧНЫХ РАБОТНІКАЎ БССР

Краіна наша ўступіла ў новы стаханаўскі год з велізарнымі поспехамі ва ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва. Пад мудрым кіраўніцтвам найвялікшага генія чалавецтва таварыша Сталіна — творца самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі — растуць новыя людзі— сталінскія пітомпы, якія шырока развіваюць свае здольнасці і таленты. На прадпрыемствах, калгасах, соўгасах, у часцях нашай доблеснай Чырвонай Арміі — усюды кіпіць творчая вынаходніцкая мысль, ствараюцца матэрыяльныя каштоўнасці для нашага шчаслівага народу.

1937 год павінен быць годам новых перамог. Поспехі 1936 года нас не могуць задаволіць. Мы павінны працаваць яшчэ лепш, так, як працуюць лепшыя данецкія сталявары тт. Мазай, Чайкоўскі і інш., паказваючыя сапраўдныя ўзоры высокай соцыялістычнай прадукцыйнасці працы. Іх пісьмо і зварот наркома цяжкай прамысловасці тав. Серго Орджанікідзе аб арганізацыі шырокага соцыялістычнага спаборніцтва на лепшае выкананне плана 1937 года сустрэлі гарачы водгук з боку ўсіх працоўных нашай краіны. Мы, вынаходнікі і рацыяналізатары, не можам стаяць у баку ад гэтага магутнага і слаўнага руху.

У 1937 годзе на прадпрыемствах павінны быць асвоены новыя нормы ўсімі без выключэння рабочымі, значна палепшана якасць прадукцыі і асартымент, паніжан сабекошт. У хутчэйшым выкананні гэтых задач мы, вынаходнікі, рацыяналізатары можам і павінны аказаць краіне вялікую дапамогу. Наш абавязак — усю нашу творчую мысль накіраваць на ўдасканаленне існуючага і вынаходства новага абсталявання, на максімальную рацыяналізацыю працэса вытворчасці, на пашырэнне асартыменту высокаякаснай прадукцыі.

Сабраўшаяся ў Менску ўсебеларуская нарада вынаходцаў і рацыяналізатараў прамысловасці БССР уключаецца ў соцыялістычнае спаборніцтва, разгорнутае па ініцыятыве лепшых сталявараў Саюза, і горача падтрымлівае прапанову стаханаўцаў-вынаходцаў нафтавікоў аб стварэнні вынаходніцкага фонду імя XX гадавіны Вялікай пролетарскай рэволюцыі. Мы бярэм на сябе наступныя абавязацельствы:

унесці ў фонд імя XX гадавіны Кастрычніка не менш 2—3 вынаходстваў або прапаноў па тэхнічнаму ўдасканаленню, якія садзейнічалі-б павелічэнню прадукцыйнасці працы і паляпшэнню якасці прадукцыі;

кожнаму з нас узяць пастаяннае шэфства над 2—3 адстаючымі рабочымі і дапамагчы ім асвоіць стаханаўскія метады работы;

кожнаму з нас аказаць дапамогу пяці рацыяналізатарам-стаханаўцам свайго цэха ў ажыццяўленні іх прапаноў;

павысіць узровень сваіх тэхнічных ведаў, здаўшы экзамен па засваенню вытворчага абсталявання і тэхнічнага працэса брыгады, цэха, прадпрыемства на «добра» і «выдатна»;

да надыходзячай у другой палове 1937 года 2-й усебеларускай выстаўкі вынаходстваў па шырспажыву ўнесці не менш чым па адной прапанове, накіраванай на паляпшэнне быту працоўных, на пашырэнне асартыменту існуючых відаў шырспажыву.

Мы заклікаем усіх вынаходцаў, рацыяналізатараў і інжынерна-тэхнічных работнікаў БССР паследваць нашаму прыкладу. Даб'емся ажыццяўлення прынятых вынаходніцкіх і рацыяналізатарскіх прапаноў і да XX гадавіны Кастрычніка дадзім не менш 2 тысяч новых. Мы ўпэўнены, што шырокае разгортванне соцыялістычнага спаборніцтва вынаходцаў, рацыяналізатараў і інжынерна-тэхнічных работнікаў паслужыць штуршком да яшчэ больш магутнага развіцця вынаходніцкага руху ў 1937 годзе, што мы даб'емся небачаных да гэтага часу рэзультатаў дастойных стаханаўцаў-вынаходцаў нашай вялікай радзімы.

Удзельнікі нарады вынаходцаў і рацыяналізатараў-стаханаўцаў:

Сапронаў, Брудно (менскі завод імя Мяснікова), **Жываў** (Гомель — чыгунка), **Мархашоў** (гомельская фабрыка «Спартак»), **Кісялёў** (віцебскі піваварны завод), **Гебелеў** (барысаўскі завод «Комінтэрн»), **Несцераў і Міленькі** (менская ф-ка «Акцябр»), **Гурэвіч і Глайхенгаус** (менскі завод імя Варашылава), **Калеснікаў** (магілеўскі скурзавод імя Сталіна), **Гусліцэр І. і Гусліцэр Г.** (магілеўская шоўкавая фабрыка), **Ярышка** (менскі завод «Большэвік»), **Блюмкін і Сармант** (менскі завод «Ударнік»), **Кавалеўскі і Васюкевіч** (менская фабрыка імя Кагановіча), **Нісембаум і Машак** (менская фабрыка імя Куйбышава), **Біруля і Рубенчык** (менскі завод імя Молатава) і інш.

НА НАРАДЗЕ Ў РЭДАКЦЫІ „ЗВЯЗДЫ“

9 студзеня адбылася скліканая рэдакцыяй «Звязды» і Цэнтральным Советам вынаходцаў БССР усебеларуская нарада лепшых вынаходцаў і рацыяналізатараў-стаханаўцаў прамысловасці. Нарада абмеркавала зварот данецкіх сталявараў і пісьмо наркома цяжкой прамысловасці тав. Орджанікідзе аб арганізацыі соцыялістычнага спаборніцтва на лепшае выкананне плана 1937 года і аднадушна ўключылася ў гэта спаборніцтва.

Выступаўшыя ў спрэчках расказалі аб сваіх каштоўных вынаходствах і рацыяналізатарскіх прапановах.

— Зварот данецкіх сталявараў і пісьмо тав. Орджанікідзе, — гаворыць старшыня совета вынаходцаў завода «Ударнік» тав. Блюмкін, — павінна паслужыць нам штуршком да яшчэ больш шырокага разгортвання вынаходніцкай справы. У 1937 годзе я паставіў перад сабой задачу распрацаваць найбольш удасканаленую і танную канструкцыю бязгірных вагаў для масавага вырабу на нашым заводзе. Гэта дасць вялікую эканомію металу, які выдаткоўваецца зараз на выраб гір, не гаворачы ўжо аб эканоміі срокаў і рабочай сілы. Гэта мерапрыемства я абавязваюся рэалізаваць у бліжэйшы месяц.

Тав. Жываў (Гомель, чыгунка) расказаў аб вынаходстве ім пад'ёмнага крана для аўтаматычнай пагрузкі цяжкіх грузаў на платформу, што да гэтага часу праводзілася ўручную.

Усе выступаўшыя адзначылі выключную ўвагу і клопаты аб іх з боку партыі і ўрада і асабіста таварыша **Гікало.**

Нарада прыняла зварот да ўсіх вынаходцаў, рацыяналізатараў-стаханаўцаў і інжынерна-тэхнічных работнікаў Беларусі.

СТРАТА БОЛЬШЭВІЦКАЙ ПІЛЬНАСЦІ

У партарганізацыі завода імя Молатава доўгі час арудвала шайка трацкісцкіх паследышаў. Гэта банда фашысцкіх агентаў рабіла сваю гнусную мерзкую справу, накіраваную на падрыў магутнасці нашай краіны.

Здавалася-б, што партком завода і Варашылаўскі райком партыі, ведаючы аб гнуснай рабоце трацкістаў на заводзе, зробяць неабходныя вывады і прымуць рашучыя меры да выкаранення падонкаў трацкісцкага ахвосця. Аднак ні партком ні райком партыі не зрабілі неабходных палітычных вывадаў з гэтых сур'ёзнейшых спраў і не прынялі мер да таго, каб мабілізаваць усю партарганізацыю на павышэнне большэвіцкай пільнасці і паляпшэнне ўсёй сістэмы арганізацыйна-масавай і партыйна-выхаваўчай работы.

Партыйны камітэт на чале з сакратаром парткома т. Пакумейка займаўся рэгістрацыяй асобных фактаў.

Гнілы лібералізм, сямейнасць, страта рэволюцыйнай пільнасці — вось што панавала ў партарганізацыі завода імя Молатава.

Некаторыя члены парткома аказаліся прамымі абаронцамі класава-варожых элементаў. Так, старшыня заўкома, ён-жа член партыйнага камітэта Сапэвіч стаў на шлях прамой абароны контррэволюцыйных трацкісцкіх элементаў. Пасля таго, як былі выкрыты ворагі народу на заводзе, Сапэвіч дае станоўчы водгук аб рабоце заядламу трацкісту-шкодніку Крутаву. Больш таго, Сапэвіч адкрыта на адным з пасяджэнняў заўкома бярэ пад абарону нейкага Бауха, які быў цесна звязан з трацкістамі, і вылучае яго на работу ў якасці профарганізатара. Партыйны камітэт па-сямейнаму аднёсся да гэтых фактаў і не выкрыў да канца злачынную практыку ў рабоце заўкома і яго старшыні — члена парткома Сапэвіча. Страта большэвіцкай пільнасці, гнілы лібералізм, сямейнасць з'яўляліся сістэмай у рабоце партыйнай арганізацыі завода. Партком не вывучаў гісторыі сваёй партыйнай арганізацыі, не займаўся пытаннямі арганізацыйнай і партыйна-масавай работы і фактычна ўхілыхваў пільнасць комуністаў. Балбочачы аб павышэнні пільнасці, выносячы шматлікія рэзалюцыі аб гэтым, партком фактычна ўсыпляў комуністаў і не прымаў рашучых мер да выкрыцця гэтых злейшых ворагаў народу — трацкістаў, зіноўеўцаў. Больш таго, у партыйнай арганізацыі нават пасля абмену партыйных дакументаў ў ліку актыва лічыліся такія трацкісты, як Зусьмановіч, Гітлін, якія вялі сваю разлагацельскую работу.

Варашылаўскі райком партыі, займаючыся неаднаразова пытаннямі работы партыйнай арганізацыі завода імя Молатава, не знайшоў іншых мер, як толькі канстатаваць правал унутрыпартыйнай работы на заводзе. Між тым райком дасканала ведаў, што ў партыйнай арганізацыі завода справы абстаяць вельмі нядобра. Яму было вядома, што на заводзе арудуюць трацкісцка-зіноўеўскія адшчапенцы, але ён не прыняў рашучых, энергічных мер.

Зусім нядаўна кіраўніцтва завода рапартавала аб датэрміновым выкананні промфінплана. На самой справе гэта было ашуканства. Зараз устаноўлена, што завод недавыканаў вытворчай праграмы на 20 проц. За очкаўцціральніцкімі данымі і партком і дырэкцыя завода імкнуліся прыкрыць абураючыя справы, якія твараца на заводзе.

Сістэма заработнай платы на заводзе была пабудавана так, што да гэтага часу ўсямерна заахвочваюцца бракаробы. Бракаваная прадукцыя аплачваецца па прагрэсіўнай сістэме аплаты. Лепшыя рабочыя завода — стаханаўцы ў радзе выпадкаў атрымлівалі зарплату менш чым малакваліфікаваныя рабочыя. Завод меў за 1936 год звыш 50 тыс. гадзін прастою. Стаханаўскі рух як дырэкцыяй, так і парткомам ігнараваўся. За апошні час на заводзе наглядаецца зніжэнне колькасці стаханаўцаў. Партыйны камітэт замест таго, каб узняць усе гэтыя пытанні на прынцыповую вышыню, заняў пазіцыю пабочнага назіральніка. Узровень усёй сістэмы ўнутрыпартыйнай работы быў настолькі нізкі, што дазваляў усякага роду контррэволюцыйнаму ахвосцю займацца сваёй падрыўной дзейнасцю. Да чаго страчана пільнасць у партыйным камітэце сведчыць і такі факт, калі ў цэху па вырабу пацак завода ні начальнік цэха комуніст Краўлюс, ні партком не рэагавалі на злачынныя справы, якія твараца ў цэху класава-варожымі элементамі. Нават тады, калі было вядома, што вораг вядзе разлагальніцкую работу сярод моладзі, калі гэтыя пытанні сталі прадметам абмеркавання на агульным сходзе рабочых цэха, ніхто з членаў парткома на чале з сакратаром не палічылі патрэбным з'явіцца на сход, больш таго, і да апошняга часу агідныя справы, якія твварыліся ў цэху, не былі абмеркаваны на пасяджэнні парткома.

Няма чаго і гаварыць, што ўнутрыпартыйная работа на заводзе вялася дрэнна. Некаторыя партгрупы месяцамі не збіраліся, партком не правадзіў ніякай работы, каб ператварыць партыйныя сходы ў сапраўдную школу выхавання комуністаў. Паўстае пытанне, што-ж прадпрымаў Варашылаўскі райком, каб ажывіць работу на заводзе, як ён рэагаваў на тыя сігналы, якія былі з боку асобных комуністаў? Па меншай меры дзіўную пазіцыю ў гэтых пытаннях заняў намеснік сакратара райкома Перачынскі, які не палічыў патрэбным нават выслухаць асобных комуністаў — членаў парткома завода, якія прыходзілі ў райком і расказвалі аб усіх агідных справах, што твараца на заводзе. Аб гэтым з усёй яскравасцю расказвалі комуністы на апошнім партыйным сходзе.

Толькі 5 студзеня Варашылаўскі гарайком набраўся мужнасці і прыняў рашэнне аб перавыбарах партыйнага камітэта на заводзе. Між іншым, у гэтым-жа рашэнні сам райком дапусціў памылку таму, што ён не выкрыў карэнных правалу работы і не даў глыбокай палітычнай ацэнкі ўсім фактам, якія мелі месца на заводзе. Райком абмежаваўся канстатаваннем фактаў аб правале ўнутрыпартыйнай работы ў партарганізацыі завода, аднак не вызначыў канкрэтных шляхоў па рашучай перабудове ўсёй сістэмы ўнутрыпартыйнай работы. Райком не набраўся мужнасці адкрыта прызнаць сваю віну за правал работы ў партарганізацыі завода імя Молатава, аб чым ён добра ведаў на працягу доўгага часу.

У рашэннях Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) і КП(б)Б, у артыкулах «Праўды» неаднаразова ўказвалася, што павышэнне большэвіцкай пільнасці ёсць неабходнейшая ўмова кожнага комуніста. «Праўда» ў свой час пісала, што найбольш выгодным полем для гнуснай дзейнасці класавага ворага з'яўляліся перш за ўсё тыя партыйныя арганізацыі, дзе пульс партыйнага жыцця вялы, дзе ідэйна-палітычны ўзровень нізкі, а самакрытыка заглушана, дзе комуністы дрэнна прыслухоўваюцца да сігналаў мас.

Іменна ў такім становішчы і аказалася партыйная арганізацыя завода імя Молатава.

Менскі гарком партыі павінен правільна ацаніць становішча на заводзе, зрабіць неабходныя вывады і прыняць рашучыя меры да ачышчэння партыйнай арганізацыі завода імя Молатава ад варожых элементаў і прыняць захады да павышэння ўсёй сістэмы арганізацыйна-масавай і партыйна-выхаваўчай работы.

ПАРТРАБОТНІКІ.

Ю. ДВОРКІНА

ЛІОН ФЕЙХТВАНГЕР

За нядоўгі тэрмін, усяго за год, кнігі нямецкага пісьменніка Фейхтвангера «Успех» і «Сем'я Опенгейм» занялі ганаровае месца сярод кніг найбольш чытаемых і любімых совецкім чытачом. Сакрэт іх поспеху заключаўся ў тым, што аўтар з вялікай мастацкай сілай, са страсным пачуццём нянавісці выступіў з абвінаваўчым актам супроць сучаснага варварства, супроць фашызма. Нянавісць да фашызма, імкненне змагацца супроць яго паступова прывялі Фейхтвангера ў лагер прыяцеляў Совецкага Саюза, у лагер барацьбітоў адзінага антыфашысцкага фронта.

Фейхтвангер выступіў на арэну літаратурнага жыцця як аўтар гістарычных раманаў «Еврей Зюс», «Безобразная герцогиня» і інш. Але гэтыя гістарычныя раманы зусім не з'яўляліся ўходам ад сучаснасці, у якую эпоху-бы ні ўходзіў аўтар, аб якім веку і якіх народах-бы ён ні гаварыў. Наадварот, заўсёды і ўсюды Ліон Фейхтвангер завастраў асноўную вядучую праблему, барацьбу носьбітаў чалавечнасці — гуманістаў супроць мракабесся, забабонаў, варварства.

Гэта тэма разгортваецца пісьменнікам з вялікай страснасцю, яна пранізваецца палкай, заражаючай нянавісцю да варвараў, душыцеляў свабоднай чалавечай мыслі. І не гледзячы на тое, што аўтар рысаваў аддаленыя ад нас эпохі, ён здолеў гэту нянавісць увасобіць у рэальныя, жыццёвыя вобразы, здолеў паказаць жыццё, эпоху з яе людзьмі і чалавечымі страсцямі. Малюючы жывыя карціны гінучага феадалізма, які прабуе якімі-б там ні было злачынствамі і зверствамі захаваць сваё гнуснае жыццё («Безобразная герцогиня»), жудаснае яўрэйскае гето і бяспраўе падданых у Вюртэнбергскім герцогстве, сярэдневяковае ізуверства в «Еврее Зюсе», Фейхтвангер гэтым самым гнеўна абвінавачвае і сучасную фашысцкую сапраўднасць. Нянавісць чэснага благароднага гуманіста да варвараў любой эпохі прадыктавала Фейхтвангеру яго лепшыя антыфашысцкія раманы «Успех», «Сем'я Опенгейм».

Першы раман быў напісан у 1930 г., за тры гады да прыходу фашыстаў да ўлады. Гэта надзвычай моцны, завостраны памфлет, накіраваны супроць фашысцкіх «правадыроў» і іх банд, ярчэйшы рэалістычны дакумент аб фашысцкай Германіі.

І гэты раман з'яўляецца гістарычным раманам. З вялікім майстэрствам малюе Фейхтвангер шырокае палатно жыцця ў Баварыі і Мюнхене ў 1923 г. у часе фашысцкага путча. «Успех» з'явіўся творам выключнай сілы, у якім пісьменнік завастрыў рад важнейшых пытанняў сучаснасці і як быццам папярэджваў аб трывожных сімптомах росту фашызма.

У рамане кіпіць рэальнае, стракатае, рознастайнае жыццё. Майстэрскі малюе Фейхтвангер людзей розных соцыяльных груп, розных поглядаў і думак. З едкім сарказмам падае ён вобраз «правадыра» Руперта Кутцнера, у якім вельмі лёгка пазнаць Гітлера. Кутцнер па ўказанню капіталістаў збіраецца зрабіць паўстанне. З гэтай мэтай падбірае ён у свае атрады самыя падонкі грамадства, вернападданых чыноўнікаў, авантурыстаў, крамнікаў і кулакоў. Гэты красамоўны дэмагог, крыклівы, які любіць пазіраваць, самаўпэўнены, вельмі быстра траціць самаўпэўненасць, калі яго спроба праваліваецца. Выдатная сцэнка, калі Кутцнер на каленях упрашвае баварскага прэм'ера аб дараванні, з'яўляецца адной з яркіх мастацкіх дэталей, характарызуючых яго.

Ужо тут Фейхтвангер характарызуе фашызм, як сістэму забойстваў і гвалтаў, як сістэму жорсткага, зверскага падаўлення чалавечай асабістасці. Халоднакроўнае, абдуманае забойства дзяўчыны, служанкі генерала фашысцкімі малодчыкамі і затым цынічная пахвальба гэтым у разліку на поўную беспакаранасць — гэта толькі нязначны эпізод у спісе фашысцкіх зладзеянняў. Фейхтвангер знаходзіць шмат яркіх дэталей і мастацкіх прыёмаў для таго, каб заразіць чытача сваёй жгучай нянавісцю па адрасу варвараў, якія ўваскрашаюць жудаснае сярэдневяковае.

Але ва «Успехе» Фейхтвангер яшчэ верыць у сілу гуманістычнай пропаведзі, у сілу слова. Увесь сюжэт круціцца навокал аднаго стрыжня. Баварскае «правасуддзе» асудзіла гуманіста, ні ў чым не вінаватага дырэктара музею Мартына Кругера. Барацьба за вызваленне Кругера вырастае, аднак, у вялікую грамадскую праблему, перарастае ў барацьбу супроць фашызма. У працэсе гэтай барацьбы чытач знаёміцца з героямі і пранікаецца пачуццямі аўтара.

Фейхтвангер — пісьменнік вялікай культуры. У яго гістарычных раманах адчуваецца вялікая эрудыцыя пісьменніка, каласальныя веды па гісторыі розных эпох. Але аднаго не хапала ў светапоглядзе Фейхтвангера. Аб гэтым ён сам піша ў аўтабіяграфічнай заметцы: «За час яго вучобы імя Платона ўпаміналася 14203 разы, імя Фрыдрыха Вялікага — 22614, імя Карла Маркса — ні разу». *) «Я стаю паміж класамі, я-ж пісьменнік», — заяўляе найбольш блізкі Фейхтвангеру герой Тюверлен. Гуманіст Ліон Фейхтвангер тут яшчэ больш шчыра верыць у сілу слова, у сілу чалавечага розуму. Па яго думцы, «выправіць свет — значыць яго растлумачыць». Ён верыць у несакрушальную магутнасць чалавечай логікі. Выданне кнігі ў абарону Мартына Кругера, кніжкі, якая кляйміць варварства і беззаконне ў Баварыі — лічыцца асноўнай справай. Комуніст Каспар Прэкль атрымаўся ў яго бледным, схематычным. Нарэшце аўтар адпраўляе яго ў Совецкі Саюз, не ведаючы куды дзяваць яго ў Германіі. У 1930 г. Фейхтвангер яшчэ не ведае работы комуністычнай партыі, яшчэ далёкі ад барацьбы пролетарыята. І тым не менш кніга захапляе, прымушае пакутваць, радавацца, любіць і ненавідзець разам з героямі. Напружанасць эмацыянальнага боку твора асабліва востра выклікае пачуццё гневу, нянавісці, пагарды і агіды да малойчыкаў Кутцнера, гэта значыць да гітлераўцаў-фашыстаў. Фейхтвангер гэтым раманам заклікае знішчыць, сакрушыць гэтых варвараў, бо яны пагражаюць усяму чалавецтву. Сіла «Успеха» ў яго бязлітаснай сатыры, у рэзкай гнеўнай крытыцы фашысцкай сістэмы варварства. Ён гаворыць аб фашыстах, «адкінуўшых Германію да варварскіх часоў, да тых часоў, калі людзі аб'ядноўваліся ў орды, каб нападаць адзін на другога, бо кожная орда лічыла сябе лепш за другую».

Недарма захапіўшы ўладу, фашысты паспяшылі напасці і разграбіць дом Фейхтвангера, знішчыць усю яго маемасць, у тым ліку і рэдкую бібліятэку, заключаўшую больш 10 тысяч кніг. Як сярэдневяковыя варвары, якія топчуць культуру сваімі нажышчамі, фашысты знішчылі і рад рукапісаў Фейхтвангера. Сярод лепшых кніг, спаленых на фашысцкіх кастрах, аказаліся кнігі Фейхтвангера. І новы этап у гісторыі тупога, дзікага, неабузданага варварства Фейхтвангер занечатлеў у наступным сваім рамане «Семья Опенгейм». Гэта кніга мела незвычайны поспех у совецкага чытача, перад вачыма якога ўстала сапраўднае рэальнае жыццё сучаснай Германіі з яе канцэнтрацыйнымі лагерамі, з шалёнай прапагандай расавай тэорыі, разнузданым шавінізмам і нацыяналізмам. Жанчына, якой абрэзалі валасы за тое, што яна купляла ў яўрэя-крамніка, дзяўчына, якую вялі з ганебным надпісам па гораду за тое, што яна вышлася з яўрэем, таленавіты, даравіты юнак Бертольд Опенгейм, даведзены да самагубства грубым настаўнікам-фашыстам, гімназіст «Доўгавязы», які забівае рэдактара газеты за непаважаны водгук аб Гітлеру і за гэта ўдастоены звання «герой» — такіх карцінак не пералічыць у рамане. І такім чынам на прыкладзе адной яўрэйскай буржуазнай культурнай сям'і, разгромленай фашыстамі, Фейхтвангер паказаў лёс усёй нямецкай культуры, якая знаходзіцца пад ботам нямецкага фашызма.

Вялікая сіла абагулення, уласцівая Фейхтвангеру, дала яму магчымасць зрабіць вынікі вялікага грамадскага значэння. Фашызм гэта — пагроза існаванню лепшых каштоўнасцей чалавецтва, гэта—гібель культуры. Гітлер—Кутцнер, які дарваўся да ўлады, святкуе свой крывавы пір. Фашысты забіваюць, катуюць, даводзяць да вар'яцтва лепшых дзяцей нямецкага народу. Цэнтральнае месца ў «Сям'і Опенгейм» займае Густаў Опенгейм, любімы герой Фейхтвангера. Гэта чалавек вялікай культуры, які ўмее цаніць жыццё і яе радасці, працуючы над кнігай аб Лесінге. Фашысты разараюць утульнае гняздо Опенгеймаў, члены сям'і эмігруюць у розныя краіны. Спачатку і Густаў эмігруе ў Швейцарыю. Але чым больш даходзяць да яго весткі аб злачынствах і зладзеяннях фашысцкага рэжыма, тым усё больш расце ў ім патрэбнасць закрычаць, каб усе пачулі, аб гэтых жахах. Ён не можа маўчаць. Па падложнаму пашпарту варочаецца ён у Германію, але, нарэшце, гіне ў канцэнтрацыйным лагеры.

Фейхтвангер з вялікай сілай малюе ў гэтым рамане пакутныя перажыванні лепшай часткі моладзі, папаўшай з сваімі благароднымі імкненнямі пад гнёт фашысцкага фельдфебеля. Фейхтвангер, аднак, тут ужо зблізкае Густава з падпольнай арганізацыяй, паказвае ўжо, дзе трэба шукаць сапраўдных барацьбітоў супроць фашызма.

Праўда, спатрэбіўся пакутны, трагічны вопыт фашысцкай дыктатуры для таго, каб Фейхтвангер знайшоў тых, хто ведае што рабіць. Тым не менш у «Сям'і Опенгейм» Фейхтвангер чэсна заявіў аб банкруцтве гуманіста-адзіночкі, жадаючага змяніць свет толькі сілай свайго пераконання. Ён канстатаваў немінучасць крушэння лініі Тюверлена—Густава, крушэння іх ілюзій. І ён становіцца на адзіна правільны шлях — на шлях адзінага фронта з рэволюцыйным пролетарыятам і сумеснай барацьбы ў радах антыфашысцкага фронта. Аб тым, што такая пазіцыя адпавядае настроям лепшай часткі нямецкай інтэлігенцыі сведчыць той факт, што пісьменнік, «не гледзячы на тое, што гэта было не небяспечна для яго карэспандэнтаў, атрымаў вакольнымі шляхамі з нацыянал-соцыялісцкай Германіі 5.334 пісьмы, адабраючыя яго дзейнасць».

Фейхтвангер з'яўляецца майстрам гісторыка-палітычнага рамана. Але палітычныя тэмы даюцца ім у яркай мастацкай форме, у запамінаючыхся і хвалюючых вобразах. Пісьменнік-рэаліст, паказваючы жыццё ў яго найбольш тыповых і характэрных праяўленнях, Фейхтвангер гаворыць: «Ніколі я не забываю аднаго: сіла мастацтва ў яго праўдзівасці, у шчырасці і сумленнасці мастака, у яго ўнутранай упэўненасці ў сваёй правасце».

У даны момант Ліон Фейхтвангер знаходзіцца ў Совецкім Саюзе. З вялікай цеплынёй на старонках нашага друку вітаў ён Сталінскую Канстытуцыю, гэты найвялікшы дакумент, які ўпершыню ў гісторыі агаласіў рэальныя, гарантуемыя правы чалавека, тржаство сапраўднай дэмакратыі, сапраўднага гуманізма. «У совецкай Канстытуцыі асновы грамадскага ладу ў СССР паказаны ўжо ў першых артыкулах першага раздзела і з такой яснасцю, прастатой і сілай, якія звычайна суправаджаюць толькі праўду». На дасягненнях народаў Совецкага Саюза, на бліскучым росквіце пролетарскай культуры, нацыянальнай па форме, Фейхтвангер упэўніўся, што гуманізм можа перамагчы толькі як гуманізм пролетарскі.

Совецкая грамадскасць, горача вітаючы буйнейшага нямецкага пісьменніка-антыфашыста Ліона Фейхтвангера, чакае ад яго яшчэ шмат твораў, у якіх шлях героя яшчэ больш ярка і ўпэўнена будзе свяціць аб увянчаўшыхся поспехам пошуках выхаду.

*) «Интернациональная литература» № 2, 1935 г., стар. 152.

ПЛАНІРОЎКА КАЛГАСНЫХ ЦЭНТРАЎ

Вёска Цяплынь, Уздзенскага раёна, налічвала некалькі хат. А вакол яе на ўвесь сельсовет раскідаліся невялікія пасёлкі і хутары.

На гэтых пасёлках і хутарах у Цяплыні арганізаваўся калгас «Памяць Леніна». Калгаснікі пачалі думаць над тым, як-бы спягнуць хутары ў адно месца. Падабралі сядзібу і прыступілі да перавозкі будынкаў.

У гэты час у калгаснікаў зарадзілася думка, як лепш распланаваць калгасны цэнтр. Яны запрасілі землеўпарадкавальніка. З ім паехалі ў Менск у аддзел землеўпарадкавання Наркамзема БССР. Адтуль у Саюз совецкіх архітэктараў. Архітэктары склалі праект цэнтра калгаса.

Мы знаёміліся з гэтым праектам. Перад намі від новай калгаснай вёскі. Па ініцыятыве саміх калгаснікаў у праекце ўнесены такія пабудовы, як гасцініца, амбулаторыя, хата-радзільня, дзіцячы сад і яслі, сталовая, інтэрнат, лесазавод, хата-лабараторыя, пашывачная майстэрня і інш.

У цэнтры сядзібы вялікая парадная плошча. Яна афармляецца буйнымі прыгожымі будынкамі: домам соцкультуры, сельсовета, універмага. На плошчы — помнік **В. І. Леніну**.

Гаспадарчыя будынкі калгаса размяшчаюцца бліжэй да выпасаў. Тут прыгожы лес, які захоўвае будынкі ад ветру. На калгасным двары знаходзяцца канюшня, свінарнікі, кароўнікі, гараж, кузня і іншыя будынкі, якія размешчаны па плану.

На заходняй частцы сядзібы запланавана амбулаторыя, хата-радзільня. Недалёка адгэтуль працякае рэчка. На беразе рэчкі — лесазавод і лазня гарадскога тыпу. Рэчка звязваецца магістраллю з плошчай калгаснага цэнтра. У гэтым раёне будуецца парк культуры і адпачынку, стадыён.

Усе асноўныя пункты калгаснай вытворчасці і культуры таксама звязаны магістраллю. У новай вёсцы праходзяць 4 магістральныя вуліцы шырынёю ў 32 метры. Вуліцы паабапал абсажаны дрэвамі, выбрукаваны, абведзены канавамі.

Дамы ў новай вёсцы ніяк не падобны на былыя курныя цяплынскія хаткі. Калгаснікі патрабавалі ад архітэктараў праект дома на тры пакоі. Новыя дамы па-мастацкаму афармлены знадворку: ганкі з карнізамі прыгожай разьбы. Каля хат ад вуліцы палісаднікі, а побач на сядзібе калгасніка невялікі садзік.

Так выглядае па праекту новая вёска — цэнтр калгаса «Памяць Леніна». Праект ператвараецца калгаснікамі ў жыццё. Шырока разгарнулася новае будаўніцтва, спягваюцца хутары. Сваімі сіламі калгас праводзіць ўсю работу па планіроўцы свайго цэнтра.

За мінулы год у 18 раёнах БССР распланаваны цэнтры для 134 калгасаў. Праекты прадугледжваюць у бліжэйшыя гады спягнуць з хутароў у калгасныя цэнтры 10.256 калгасных двароў. У 1936 годзе па Совецкай Беларусі перасяліліся ў адзіныя калгасныя цэнтры 5.618 двароў.

Але гэта толькі пачатак вялікай справы. Дагэтуль адчуваўся вялікі недахоп кадраў-планіроўшчыкаў. Зараз яны ёсць. На днях Наркамземам БССР выпушчана з аднагадовых курсаў 89 планіроўшчыкаў калгасных цэнтраў. Значыць, далейшую работу па планіроўцы калгасных цэнтраў можна разгарнуць яшчэ большымі тэмпамі.

А. ЛОСЬ.

ПАЛЕСКАЯ КАЛГАСНАЯ ВЁСКА

Мінулае вёскі Скрыгалаў, Петрыкоўскага раёна, вельмі характэрна для кожнай палескай вёскі. Тут былі маленькія курныя хаты. Вялікія панскія абшары сціскалі вузкія палоскі сялянскай зямлі. 700 гектараў пахаці было ў пана Новікава.

Беднасць і цемра панавалі ў вёсцы Скрыгалаў. Была толькі адна невялічкая царкоўна-прыхадская школа, у якой настаўнічаў поп. Была карчма і царква. З 317 жыхароў пісьменных налічвалася ўсяго 10—12 чалавек. Усе хадзілі ў лазовых лапцях. Толькі ў вясковага старасты Шкузы Антона былі «шлюбныя боты», у якіх за плату жанілася ўся вёска. На ўсю вёску выпісвалася два экземпляры «Епархиальных ведомостей», якія чыталі поп і стараста.

Пра абрабаванае і бяспраўнае жыццё ў мінулым і пра цяперашняе багатае і культурнае жыццё ў калгасе імя Чарвякова многа расказвалі перапісчыкам жыхары вёскі Скрыгалаў у час усесаюзнага перапісу насельніцтва. Яны з гонарам гаварылі, што пралетарская дзяржава аддала калгасу бясплатна на вечнае карыстанне панскую зямлю, на якой былыя беднякі і серадпякі будуюць заможнае жыццё. Толькі ў калгасе палескі селянін упершыню пазнаў, што такое шчасце і радасць.

Асабліва вялікія дасягненні мае вёска Скрыгалаў у галіне культурнага будаўніцтва. У поўнай сярэдняй школе навучаецца 570 дзяцей калгаснікаў. 60 чалавек займаецца ў вячэрняй сярэдняй школе для дарослых. Тут працуе раённая калгасная школа, ёсць бальніца і хата-радзільня, дом соцкультуры і цырульня. 40 год назад у Скрыгалаве не было ніводнага чалавека, які-б займаўся ў сярэдняй або вышэйшай навучальнай установе, а цяпер у тэхнікумах і ВНУ навучаюцца 23 чалавекі. За апошнія гады з гэтай вёскі выйшла 10 аграномаў, 7 настаўнікаў, 7 бухгалтараў, 2 лётчыкі, 15 трактарыстаў і інш.

Вось сям'я Дашкевіча Канстанціна. Яго старэйшая дачка Галя скончыла медінстытут і працуе ўрачом, сын Дарафей канчае інстытут; другая дачка Алена скончыла тэхнікум і працуе настаўніцай, адзін сын займаецца ў тэхнікуме, а самы малодшы — Лёня — у сёмым класе мясцовай сярэдняй школы. Або ўзяць сям'ю ўдавы Казак Алесі. Адзін яе сын з'яўляецца капітанам Чырвонай Арміі, другі— начальнікам станцыі Усурыйск, Далёкаўсходняга края.

З 425 хат вёскі Скрыгалаў у 397 хатах ёсць гадзіннікі. Налічваецца 11 радыёустановак. Калгаснікі выпісваюць каля 400 экземпляраў розных газет і журналаў. У вёсцы ёсць добра абсталяваны сельмаг, квартальны тавараабарот якога складае больш 50 тыс. рублёў.

70 ТЫСЯЧ КАШТОЎНЫХ КНІГ

Бібліятэка імя Герцэна (Гомель) мае 70 тысяч тамоў кніг. Яна абслугоўвае апрача чытальні 3.500 чал. у горадзе і да 4 тысяч чалавек у вёсцы. Культурнае значэнне яе вельмі вялікае.

Але вось ужо больш пяці месяцаў, як асноўнае памяшканне бібліятэкі, прышоўшае ў нягоднасць, не рамантуецца. Большасць кніг звязана, ляжыць у сырым памяшканні, псуецца. Бібліятэка праводзіць зараз працу ў 12 кв. метровым пакойчыку, дзе размешчана 10 тысяч кніг і прыходзіцца абслугоўваць у дзень больш 200 наведвальнікаў.

Горсовет даўно вынес рашэнне аб рамонце памяшкання бібліятэкі, але... яно засталося толькі на паперы. Намеснік старшыні горсовета т. Крэчмер лічыць, што адпушчаных 7 кубаметраў дошак хопіць для таго, каб захаваць вялікую колькасць кніг ад псавання. Загадчык гарана т. Таркарскі таксама далей абяцанняў не пайшоў. Ён заяўляе мне: «Твая справа ахоўваць кнігі, а я буду рабіць рамонт» і «робіць» ужо некалькі месяцаў. Ніякай дапамогі не аказвае і культпроп гаркома партыі. Работніца культпропа тав. Альтшулер «не выбрала яшчэ часу» паглядзець у якім становішчы знаходзяцца 70 тысяч кніг.

Яшчэ ў жніўні абяцаў дапамогу ў рамонце бібліятэкі намеснік наркома асветы тав. Гершон, але нічым не дапамог. Мабыць, гэта ён прысылаў інструктара палітасветработы т. Старавыбарнага, які пабыў у бібліятэцы не больш 10—15 мінут і нічога не зрабіў. Бібліятэчнае аддзяленне Наркомасветы таксама адмахнулася ад рамонту бібліятэкі.

Загадчык бібліятэкі **М. ХАЕТ.**

На вучэбным пункце дапрызыўнікаў горада Менска. НА ЗДЫМКУ: дапрызыўнікі тт. Кузмянкоў Максім, Музыкін Аляксей і Мазоль Аляксей за вывучэннем глобуса.

Фото Барысава.

УДЗЯЧНАСЦЬ КАЛГАСНІЦ

Каля трох месяцаў працуе хата-радзільня ў Юзэфоўскім сельсовеце, Дрысенскага раёна. У ёй ужо ражалі шмат жанчын-калгасніц з калгаса імя Сталіна. Хата-радзільня атрымала ад гэтых-жа жанчын пісьмы, у якіх калгасніцы-маці дзякуюць абслугоўваючаму персаналу за ўвагу і клопаты. Калгасніца Салавей Матрона піша:

«У хаце-радзільні за мной вельмі добра даглядалі. Я на працягу ўсяго часу была акружана выключнымі клопатамі. Мне вельмі спадабалася чыстата і парадак. Вельмі добрае харчаванне. Не трэба было мне клапаціцца аб народжаным дзіцяці, яго без мяне мылі і добра даглядалі. Я ўдзячна работнікам хаты-радзільні».

Аб гэтым-жа піша і калгасніца Клімовіч Ліля. Рожаніца Мажэйка Марыя таксама вельмі ўдзячна работнікам хаты-радзільні. «Я маці 9 дзяцей,—піша ў сваім пісьме Мажэйка.—Не магу без болю ўспомніць праклятае мінулае жыццё. Нас, бедных жанчын, не лічылі за людзей. Роды ў той час былі для мяне няшчасцем.

Я бязмежна шчаслівая цяпер, што жыву ў эпоху вялікага Сталіна, які па-бацькоўску клапоціцца аб кожным працоўным чалавеку. Я была першай рожаніцай у Юзэфоўскай хаце-радзільні Дрысенскага раёна. Я там адчувала сябе вельмі добра. Не хапае слоў, каб аддзякаваць нашаму бацьку любімаму Сталіну за радаснае і шчаслівае жыццё, якое ён нам даў». **Н. ПІСКУНОЎ.**

ВЫРАТАВАНА 339 УТАПАЮЧЫХ

Таварыства садзейнасці развіццю воднага транспарту і аховы жыцця людзей на водных шляхах СССР («ОСВОД») мае ў Гомелі, Віцебску, Магілеве, Рэчыцы, Бабруйску, Барысаве, Шклове і Суражы свае арганізацыі, якія налічваюць 3618 членаў. У 1937 годзе ствараюцца арганізацыі ў Менску, Оршы, Жлобіне і Полацку.

Выратавальная служба Беларускага «ОСВОД» у 1936 годзе выратавала 339 чалавек, якія цярпелі бедствы на вадзе. Аднак да гэтага часу таварыства яшчэ вельмі мала займалася пытаннямі вывучэння метадаў і спосабаў выратання ўтапаючых. Выратавальная служба вельмі недастаткова забяспечана ўдасканаленымі механічнымі выратавальнымі прыстасаваннямі. Упершыню на зімовы перыяд арганізаваны тры гурткі па вывучэнню прафілактычнай работы, у якіх займаюцца 432 чал.

С. ДАБРАМУДРАЎ.

ЧЭСНАСЦЬ

Уноч з 7 на 8 студзеня ў адным з калідораў дома на пляцы Волі работнікамі міліцыі быў падабран у непрытомным становішчы вытворца работ менскага аддзялення спецбудлегпрома П. С. Красоўскі. Апошні знаходзіўся ў такім становішчы, што для аказання яму дапамогі ад атручвання алкаголем прышлося выклікаць урача.

Раніцою, пасля працвярозення, Красоўскі заявіў, што ў яго пакрадзен партфель з грашыма, атрыманымі ім для раздачы рабочым у суме 3.660 руб. і розныя дакументы. Пры высвятленні гэтай справы аказалася, што партфель не быў украдзен. Будучы п'яным ён яго згубіў.

Праз некаторы час партфель быў знойдзен паставымі міліцыянерамі 1 аддзялення міліцыі Гандлеўскім і іншымі. З усімі грашыма і дакументамі партфель звернут менскаму аддзяленню спецбудлегпрома. Красоўскі прыцягваецца да адказнасці.

М.

ЦЭНТР НОВАГА РАЁНА

Пра старое мястэчка Азарычы старажылы расказваюць, што яно адрознівалася ад любой палескай вёскі толькі сваім вялікім каменным будынкам царквы, двума сінагогамі і некалькімі карчмамі.

Цяпер Азарычы—цэнтр новага раёна. За апошнія гады мястэчка да непазнавальнасці змяніла сваё аблічча. Больш усяго вылучаецца будынак кінотэатра. У ім ёсць прыгожае фае, вялікая глядзельная зала, чытальня і більярдная. На абсталяванне кіно выдаткавана 40 тыс. руб. У кінотэатры амаль кожны дзень дэманструюцца гукавыя кінокарціны. Часта бываюць пастаноўкі мясцовага драмгуртка.

Нядаўна ў Азарычах адкрыт новы радыёвузел, які ўжо мае 300 радыёкропак. Ёсць у раённым цэнтры і новая гасцініца. Зроблена пераабсталяванне раённай бальніцы. Да гэтага часу радзільнае аддзяленне змяшчалася ў адным невялікім пакоі. А зараз пабудован асобны новы будынак радзільнага дома коштам у 21 тыс. рублёў.

Замест былых маленькіх крам выраслі вялікія магазіны—сельмаг, промаг і магазін Белпрамгандля. Пакуль што мястэчка асвятляецца газавымі ліхтарамі. Але пройдзе невялікі час і тут загарыцца лямпка Ільіча. Пабудова электрастанцыі ўжо распачата. Будуецца і новая лазня, якой у Азарычах ніколі не было. **Р. ФРАЛОЎ.**

ЧЫНОЎНІКІ З МЕНСКАГА ПАШТАМТА

Кожны дзень на менскі паштамт прыходзіць шмат грамадзян са скаргамі на нясвоечасовае атрыманне або згубу пасылак, пераводаў, пісем. Некаторыя з іх сталі пастаяннымі наведвальнікамі бюро скаргаў паштамта (загадчык Фёдараў) і ходзяць сюды ўжо больш 4 месяцаў.

Мы гутарым з першым сустрэўшымся нам «штатным» скаргнікам—настаўнікам 3 менскай школы В. М. Бусько.

— Я, — гаворыць Уладзімір Міхайлавіч,—як завочнік інстытута замежных моваў, выслаў 9 ліпеня мінулага года ў Маскву на адрас інстытута для набыцця кніг 23 рублі, але грошы мае інстытут чамусьці не атрымаў. З таго часу я і стаў частым наведвальнікам на пошце і дагэтуль ніяк не магу высветліць, дзе мае грошы або кнігі.

Нельга сказаць, што работнікі паштамта не «высвятляюць» прычыны згубы гэтага пераводу. Мы бачылі, як руплівыя работнікі завялі вялікую справу на гэтыя 23 рублі. Але ад гэтай справы, якая перайшла ўжо ў адпатомнік, Уладзіміру Міхайлавічу не лягчэй. Ён застаўся без кніг.

Кніга скаргаў знаходзіцца... у стале Фёдарава. Уся кніга запоўнена скаргамі працоўных горада, а таксама выпадковых прыехаўшымі ў сталіцу з іншых гарадоў. Грамадзяне пішуць пра агідныя адносіны работнікаў паштамта да кліентуры. Ля акна, дзе выдаюцца карэспандэнцыі «до востребования», можна пачуць наступныя размовы:

— Грамадзянка, мне пісьмо ёсць?

— Няма,—адказвае работніца.

— Але-ж вы нават не паглядзелі.

— Я-ж адказала вам, што няма...

Грамадзянін адыходзіць. На наступны дзень адбываецца тая-ж самая гісторыя. Так праходзіць многа дзён і пісьмо ўрэшце пасылаецца назад. Аб гэтым ярка расказвае грамадзянін у сваёй скарзе.

«Прыкладаю паведамленне № 312 на атрыманне заказнога пісьма да запатрабавання з Кіева на маё імя,—піша ён.— Не гледзячы на тое, што я кожны дзень хадзіў на пошту правяраць, ці ёсць пісьмо, супрацоўніца заўсёды адказвала: — няма. Назаўтра па прыходзе на пошту мне адказваюць, што пісьмо накіравана назад, як праляжаўшае больш месяца»...

Грамадзянка Б. Дольнікава, якая пражывае па Саматужнай вуліцы, яшчэ 7 лютага мінулага года напісала скаргу аб тым, што пасланая ёю пасылка па адрасу ст. Кузнецк, Заходне-Сібірскага края, не атрымана. Грамадзянін Т. А. Віктаровіч з Каладзішчанскага сельсовета, Менскага раёна, 8 чэрвеня напісаў скаргу аб неатрыманні пасланай ім пасылкі па адрасу ст. Свакі, Усурыйскай чыгункі, леспрамгасу № 41, і т. д.

Усе гэтыя скаргі, як відаць, ніколькі не турбуюць Фёдарава і дырэктара паштамта Калушына. На шматлікія скаргі яны спакойна пішуць нікому непатрэбныя рэзалюцыі...

І. МІНДЭЛЬ.

УСЕБЕЛАРУСКІЯ КАЛГАСНЫЯ ШАХМАТНЫ І ШАШАЧНЫ ТУРНІРЫ

Закончыліся другія ўсебеларускія калгасныя шахматна-шашачныя спаборніцтвы. У шахматным турніры першае і другое месцы падзялілі Ачыновіч (калгас «Наша праца», Клічаўскага раёна) і Багатыроў (калгас імя Чарвякова, Віцебскага раёна); яны выйгралі па 9,5 ачкоў з 10 магчымых. Трэцяе месца заняў Пракопенка (калгас «Чырвоны Кастрычнік» Ушацкага раёна), які выйграў 8 партый.

У шашачным турніры першае месца заняў Ізраеліт (калгас «Гігант», Дрысенскага раёна). Ён у фінале выйграў 7 партый і адну прайграў Зіне Лавецкай. Другое месца заняў Гершангорн (калгас «Чырвоная Бярэзіна», Бабруйскага раёна). Ізраеліт і Гершангорн прымалі ўдзел у гэтым турніры па-за конкурсам.

Першае месца ў конкурсе заняў стары калгаснік Азяўчыкаў (калгас імя Максіма Горкага, Гомельскага раёна), другое і трэцяе месцы падзялілі Бурак (калгас «Чырвоны сцяг», Хойніцкага раёна) і Голубеў (калгас імя 17 Кастрычніка, Быхаўскага раёна). Пераможцы спаборніцтва прэміраваны.

ПІЛЬНАСЦЬ СТРЭЛАЧНІКА ПЯКУРЫНА

ЖЛОБІН, 8 студзеня. (БЕЛТА) Пільна працуе старшы стрэлачнік станцыі Жлобін-цэнтральная т. Пякурын Цярэнцій. У лістападзе і снежні 1936 года ён выявіў на станцыйных пуцях 4 лопнуўшыя рэйкі, чым папярэдзіў магчымыя аварыі. За сваю добрую работу т. Пякурын к новаму 1937 году быў узнагароджан наркомаўскай прэміяй.

7 студзеня, прыступаючы да дзяжурства, Пякурын абходзіў свой пуць і на дзейнічаючай стрэлцы выявіў лопнуўшую рэйку. Неадкладна ён далажыў дзяжурнаму па станцыі, і рэйка была заменена без затрымкі паяздоў.

АНСАМБЛЬ ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЙ ПЕСНІ І ПЛЯСКІ

Пры менскім ДЧА арганізуецца ансамбль чырвонаармейскай песні і пляскі. У складзе ансамбля будзе 20 чалавек: спевакі, танцоры, гарманісты і дэкламатары. У рэпертуар ансамбля ўключаны чырвонаармейскія, беларускія народныя спевы, а таксама класічныя творы. Ансамбль пачне працаваць ў другой палове студзеня. (БЕЛТА).

ЗІМОВАЕ СВЯТА СПОРТУ

12 студзеня ў Менску адбудзецца першае зімовае спартыўнае свята. Раніцай у раёне Малой Сляпянкі (акраіна горада) разыгрываецца лыжная эстафета на прыз «адкрыцця сезона» менскага горсовета фізкультуры: 4 чалавекі па 5 кіламетраў (мужчыны) і 3 чалавекі па 3 кіламетры (жанчыны). Сярод удзельнікаў — узнагароджаная ордэнам «Знак почета» за ўдзел ў лыжным пераходзе Масква — Тюмень Валенціна Канстанцінава.

Адначасова на ледзяной дарожцы катка «Дынама» сустрэнуцца лепшыя канькабежцы сталіцы ў спаборніцтвах па бегавых каньках на дыстанцыі 500, 1500 і 3000 метраў. Удзень на ледзяным полі катка будзе праведзен бліц-турнір паміж чатырма хакейнымі камандамі таварыстваў «Дынама», «Спартак», «Тэмп» і тэхнікума фізкультуры.

Вечарам на тым-жа катку—дзіцячы карнавал. На лёдзе будзе высіцца велізарная 12-метровая, багата ўпрыгожаная ёлка.

КІНО ПАВІННА ПРАЦАВАЦЬ РЭГУЛЯРНА

Наш калгас «Верны шлях», Асовецкага сельсовета, Любанскага раёна, заключыў дагавор з раённым аддзелам народнай асветы на абслугоўванне калгаса кінокарцінамі. Спачатку ўсё ішло добра. Да нас рэгулярна прыязджала кінаперасоўка. Але вось ужо тры месяцы, як мы не бачылі ніводнай кінокарціны.

Калгаснікі звярталіся ў райана, пісалі ў раённую газету, аднак ніхто не звярнуў увагі на просьбы калгаснікаў. Патрабуем ад райана выканання свайго дагавору з тым, каб у калгасе рэгулярна дэманстраваліся кінокарціны.

П. ЛАСОЦКІ, Я. КЛЮТЧЭНЯ, А. ДАЎГУЧЫЦ.

ДЗЕННІК

— Нарада трыкутнікаў прадпрыемстваў і арцелей Сталінскага раёна адбудзецца сёння, 11 студзеня, у 2 гадзіны дня ў памяшканні Сталінскага райкома КП(б)Б.

— Чарговы пленум Кагановіцкага РК КП(б)Б адбудзецца 13 студзеня ў 6 гадз. вечара ў памяшканні Дома тэхнікі.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

БЕЛАРУСКІ ПЕРШЫ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР (Абан. № 13) 11 студзеня ПЛАТОН КРЭЧЭТ

ДЗЯРЖ. ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР (Абан. № 46) ТРАКЦІРШЧЫЦА

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка» ВРАГАРЬ

Дзіцячы гукавы кінотэатр ПАКАЛЕННЕ ПЕРАМОЖЦАЎ

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» АГНІ ВЯЛІКАГА ГОРАДА

Гукавы кінотэатр «Пролетарый» „БЕСПРИДАННИЦА"

Гукавы кінотэатр «Спартак» ПУЦЁЎКА Ў ЖЫЦЦЁ

ІНСТЫТУТ УДАСКАНАЛЕННЯ УРАЧОЎ НКАЗ БССР ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ЎРАЧОЎ І РАЙЗДРАВАЎ БССР, што ЦЭНТРАЛЬНЫМ ІНСТЫТУТАМ УДАСКАНАЛЕННЯ ЎРАЧОЎ (Масква) АРГАНІЗАВАНЫ ДЛЯ СПЕЦЫЯЛІЗАЦЫІ І ЎДАСКАНАЛЕННЯ УРАЧОЎ У І ПАЎГОДДЗІ 1937 ГОДА

трохмесячныя КУРСЫ

(без інтэрната) па наступных спецыяльнасцях:

ПА АКУШОРСТВУ-ГІНЕКАЛОГІІ (сакавік),
ХІРУРГІІ, ВЕНЕРАЛОГІІ, ВУШНЫМ, ПЕДЫЯТРЫІ (красавік),
ХІРУРГІІ, КОСТНАМУ ТУБЕРКУЛЁЗУ (май)
І ТЭРАПІІ (чэрвень).

Урачы раёнаў, якія маюць права на камандыроўку (перыферычны ўрачэбны стаж не менш 3-х год), павінны неадкладна, з прычыны абмежавання часу заяўкі, не пазней 15 студзеня г. г. праз райздравы прыслаць заяўкі інстытуту ўдасканалення ўрачоў (Менск, Совецкая, 36).

Дырэктар Інстытута ўдасканалення ўрачоў — дацэнт ДАБРУСКІН.

Менскі САЮЗУНІВЕРМАГ („ГУМ")

Совецкая, 59

АТРЫМАЎ ВЯЛІКІ ВЫБАР гармонікаў венскіх, тульскіх, ленінградскіх і інш. фабрык

БЕЛАРУСКАЯ РЭСПУБЛІКАНСКАЯ КАНТОРА „САЮЗУЦІЛЬ"

(Менск, вул. Дзем'яна Беднага, 8) — Тэл. 22-185, 22-186, 24-610 —

ВЯДЗЕ ЗАГАТОЎКУ ЎЦІЛЬСЫРАВІНЫ:

РЫЗЗЁ, МАКУЛАТУРУ, ГУМОВЫ АБУТАК, ТЭХНІЧНУЮ ГУМУ, КОСЦЬ, ПУХ-ПЯРО, ШЧАЦІНУ, КОНСКІ ВОЛАС, РОГ-СЫРАВІНУ, КАРОТКАЕ ВАЛАКНО, ЛОМ КАЛЯРОВЫХ МЕТАЛАЎ І іншыя віды.

ЗАГАТОЎКА ВЯДЗЕЦЦА ПРАЗ ЗБОРШЧЫКАЎ, ФУРГОНШЧЫКАЎ І ЛАРКІ ЯК У ГОРАДЗЕ, ТАК І НА СЯЛЕ.

ПРЫ ЗДАЧЫ ЎЦІЛЬСЫРАВІНЫ ПАТРАБУЙЦЕ ПРЭЙСКУРАНТ ЦЭН, ЗАЦВЕРДЖАНЫХ НАРКАМЛЕГПРОМАМ СССР.

ЗАХОЎВАЙЦЕ ВАШ ХАТНІ ЎЦІЛЬ І ПРАДАВАЙЦЕ ЯГО САЮЗУЦІЛЮ.

ВА ЎСІХ ГАРАДАХ І РАЁННЫХ ЦЭНТРАХ САЮЗУЦІЛЬ МАЕ СВАЕ ЗАГАТОЎЧЫЯ КАНТОРЫ.

„саюзуціль" КУПЛЯЕ ЎЦІЛЬСЫРАВІНУ ДЛЯ ФАБРЫК І ЗАВОДАЎ

ПАВЕДАМЛЯЙЦЕ ВАШ АДРАС КАНТОРАМ І Ў ГЭТЫ-Ж ДЗЕНЬ ДА ВАС ПРЫЕДУЦЬ ЗА ЎЦІЛЁМ.

ЦЭНЫ на некаторыя віды ўцільсыравіны ПАВЫШАНЫ.

НАЗВА ГАТУНКАЎ	Загатцана за кілограм Р.	К.
ГАРАДСКОЕ СУКНО ТОНКАЕ ЧЫСТА-ШЭРСЦЯНОЕ	—	80
ГАРАДСКОЕ СУКНО ГРУБА-ШЭРСЦЯНОЕ	—	18
СЯЛЯНСКАЯ ЧЫСТАЯ ШЭРСЦЯНАЯ ВЯЗЬ	—	55
СЯЛЯНСКАЕ ЧЫСТАЕ ШЭРСЦЯНОЕ СУКНО	—	35
ФУТРА-АЎЧЫННЫ ЛАСКУТ	—	18
ЛЯМЕЦ-ВАЛЕНКІ	—	07
ПОЎШЭРСЦЯНОЕ РЫЗЗЁ	—	10
ХОЛШЧАВАЕ РЫЗЗЁ	—	20
ХОЛШЧАВАЯ ВЕТАШ ФАРБАВАНАЯ І НЕФАРБАВАНАЯ, ЗАБРУДЖАНАЯ	—	45
ХОЛШЧАВАЯ ВЕТАШ НЕФАРБАВАНАЯ ЧЫСТАЯ	—	50
ХОЛШЧАВАЯ ВЕТАШ САРОЧКА ЧЫСТАЯ НЕФАРБАВАНАЯ	—	70
ЧУНІ ІЛЬНОПЕНЬКАВЫЯ	—	10
ВЯРОЎКА ІЛЬНОПЕНЬКАВАЯ	—	10
СЕЦІ І НЕВАДЫ ІЛЬНОПЕНЬКАВЫЯ	—	10
РЫЗЗЁ БАВАЎНЯНА-ПАПЯРОВАЕ	—	18
ВЕТАШ БАВАЎНЯНА-ПАПЯРОВАЯ	—	45
ВАТНІК	—	10
РЫЗЗЁ-БРАК	—	07
СТАРЫ ГУМОВЫ АБУТАК	—	50
ПУХ-ПЯРО КУРЫНАЕ ЗМЕШАНАЕ	1	00
ПУХ-ПЯРО ГУСІНАЕ	3	50
ПУХ ГУСІНЫ	10	
ПАПЯРОВАЯ МАКУЛАТУРА ЗБОРНАЯ	—	10
КОСЦЬ СТАЛОВАЯ І ПАЛЯВАЯ	—	12

БЕЛАРУСКАЯ РЭСПУБЛІКАНСКАЯ КАНТОРА «САЮЗУЦІЛЬ».

ПАМЯТАЙЦЕ! УЦІЛЬ — КАШТОЎНАЯ СЫРАВІНА І ЯНА НЕАБХОДНА РАДУ ГАЛІН ПРАМЫСЛОВАСЦІ.

ПРАВІЛЫ

ПРЫЁМУ НА КУРСЫ МАРКСІЗМА-ЛЕНІНІЗМА пры ЦК КП(б)Б на 1937 НАВУЧАЛЬНЫ год

1. Курсы марксізма-ленінізма пры ЦК КП(б)Б ставяць сваёй задачай падрыхтоўку кіруючых партыйных работнікаў, узброеных асновамі марксізма-ленінізма (сакратароў і інструктароў ГК і РК КП(б)Б, сакратароў парткомаў буйных прадпрыемстваў, прапагандыстаў і работнікаў партыйнага друку).

2. Тэрмін навучання на курсах адзін год — з 1 сакавіка 1937 г. па 1 сакавіка 1938 г. (у тым ліку месячны водпуск). На курсах курсанты вывучаюць наступныя дысцыпліны: гісторыю ВКП(б) і Комінтэрна, ленінізм, партбудаўніцтва, асновы палітэканоміі, усеагульную гісторыю і Канстытуцыю СССР. Усе гэтыя дысцыпліны вывучаюцца па творах Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна.

3. На курсы прымаюцца члены ВКП(б):

а) якія маюць шасцігадовы партстаж, не выключаліся з партыі, без партспагнанняў, прайшоўшыя абмен партдакументаў;

б) якія маюць не менш трох год вопыту адказнай гарадской або раённай партработы (партыйна-арганізацыйнай, прапагандысцкай, газетнай);

в) ва ўзросце не больш 35 год;

г) якія маюць палітпадрыхтоўку ў аб'ёме комвуза і агульнаасветную падрыхтоўку ў аб'ёме 5 класаў.

4. Для паступлення на курсы неабходна не пазней 15 студзеня г. г. прадставіць у аддзел кіруючых партарганаў ЦК КП(б)Б наступныя дакументы:

а) заяву аб паступленні на курсы;

б) камандыроўку ГК, РК КП(б)Б;

в) партыйную характарыстыку пярвічнай партарганізацыі, зацверджаную ГК, РК КП(б)Б;

г) выпіску з акта праверкі партдакументаў;

д) аўтабіяграфію і анкету, засведчаныя ГК, РК КП(б)Б;

е) даведку аб стане здароўя;

ж) копію ваеннага дакумента;

з) дзве фотакарткі.

Заявы аб пасылцы на курсы пасылаюцца ў ГК і РК КП(б)Б, а ў выпадку адмаўлення апошнімі ў пасылцы на курсы — непасрэдна ў ОРПО аддзел кіруючых партарганаў ЦК КП(б)Б.

5. Усім таварышам, допушчаным мандатнай камісіяй да іспытаў, прадастаўляецца з 10 студзеня да 10 лютага 1937 г. месячны водпуск для падрыхтоўкі да прыймовых іспытаў з захаваннем атрымліваемай зарплаты па месцу работы.

УВАГА. У выпадку нескарыстання водпуску нескарыстаны водпуск грашыма не кампенсуецца.

6. Паступаючыя на курсы павінны прайсці прыймовыя іспыты па гісторыі ВКП(б), беларускай і рускай мовах.

Прыймовыя іспыты праводзяцца з 1 да 15 лютага. Пачатак заняткаў — 1 сакавіка.

Прынятыя на курсы, але не з'явіўшыеся без уважлівых прычын да пачатку заняткаў, выключаюцца са складу курсантаў.

7. Залічаныя на курсы забяспечваюцца дырэкцыяй курсаў стыпендыяй у размеры 400 рублёў і інтэрнатам.

У адносінах забяспечання курсантаў харчаваннем і сем'яў курсантаў інтэрнатам дырэкцыя курсаў ніякіх абавязацельстваў на сябе не бярэ.

ДЫРЭКЦЫЯ КУРСАЎ МАРКСІЗМА-ЛЕНІНІЗМА ПРЫ ЦК КП(б)Б.

Уп. Галоўлітбела № К—525. Друкарня газеты «Звязда», Менск, Совецкая, 63. К. М. С.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2